

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily except Sundays and Holidays

LETO—YEAR XI.

Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL. SREDA 8. MAJA (MAY) 1918

STEV.—NUMBER 108.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President. A. B. Burleson, Postmaster General.

Delavstvo v Avstriji se pripravlja na revolucijo.

Avstrija mora razpasti!

"Vsenemški načrt za svetovno gospodstvo s pomočjo ceste od Berlina do Bagdada in prodiranje Nemcev proti vzhodu za izvedbo tega načrta se more uspešno ustaviti in stalno preprečiti le z osvoboditvijo Čehov, Poljakov, Jugoslovancev, Rumuncev in drugih, ki jih hoče Nemčija brezobzirno pogaziti. — Razkosanje Avstrije je pravi cilj in mora biti rezultat sedanje vojne, ako hočemo, da bo zmaga nad Nemčijo popolna. Nemška sila bo zdrobljena in Nemčija bo premagana le tedaj, ko Avstro-Ogrska ne bo več Nemcem na razpolago. Most iz Berlina do Azije in Afrike in do svetovnega cesarstva in gospodstva, kateremu bi se morala končno podvreči tudi svobodna Amerika, je treba podreti, tako da ga ne bodo mogli nikdar več popraviti ali zidati. — Mi ne črtimo nemškega ljudstva v Avstriji niti nemškega ljudstva v Nemčiji. Vsi, ki delujejo z menoj tukaj in drugod, so sprejeli program zavezništva in program ruske revolucije; sprejeli smo program samoodločevanja za vse narode. To je edino sredstvo, ki odstrani vsemu svetu grozečo nevarnost vsenemštva. Ne črtim nemškega naroda in pripoznam mu pravico, da sam odločuje o svoji usodi, toda ne pripoznam mu pravice, da bi tlačil in izkoriščal druge narode in ljudstva... Evropa in Amerika mora v tej vojni izbirati med svobodo devetih zatiranih narodov, ki morajo imeti svobodo, ako hoče svet imeti mir z napredkom za človeštvo, in med degeneriranimi, arednjeveškimi dinastijami, ki drže svoj imperializem s pomočjo militarizma in aristokracije... Čehi nismo politični sanjači; Slovani smo, in kot Slovani smo realisti v politiki... Prihajam naravnost iz Rusije, kjer se nam je posrečilo organizirati iz češko-slovaških ujetnikov armado 50.000 mož. Ta armada je že bila v boju na ruski fronti in zdaj čaka na transportacijo v Francijo. V kratkem bomo organizirali v Rusiji drugih 50.000 mož. Boljevidi nas ne ovirajo pri tem delu."

—Tomaž G. Masarik v intervjuju zadnjo nedeljo v Chicagu.

Br. Filipu Godini, ki se je vdeležil Masarikovega sprejema v deputaciji Slovenskega republičanskega združenja, je dejal Masarik v kratkem intervjuju:

"Vaša organizacija naj nadaljuje s svojim delom. Želim govoriti z izvršitvijo Slovenskega republičanskega združenja, ko se vrnem iz Washingtona v Chicagu."

Socialisti kličejo na boj.

Bern, Švica, 7. maja. — Socialistične in druge delavske organizacije v Avstriji groze z revolto proti vladi, ker je suspendirala parlament. Švicarski listi so prinesli telegram s Dunaja, ki se sklicuje na "Socialdemokratische Korrespondenz" in se glasi, da je izvršni odbor socialistične stranke skupno s odborom kluba nemških socialističnih poslancev izdal oklic na delavstvo v Avstriji s odzvom na čin vlade. V oklicu je sledeči odstavek:

"Ako se ponovno ustanovi absolutizem in prid vsenemštva, ki podaljšuje vojno, tedaj bo delavski razred prisiljen bojevati se za svoje pravice."

Manifest zaključuje, da naj bodo delavci pripravljeni na boj, če bo treba.

Socialistična "Arbeiter Zeitung" piše, da vlada dela otroške in mladinske, če misli, da bo ohladila strasti mase z odgovornostjo državnega zbora. List svari Seydlerja in druge za njim, da stojijo na robu prepada.

London, 7. maja. — "Daily Mail" poroča iz Haaga, da so Čehi in Jugoslovani silno razočarani zaradi izjave ministrskega predstavnika, ki je dejal, da bo vlada povzela "stroge korake" proti revolucionarnemu gibanju na Češkem in avstrijskem jugu. Nemško nazadnjaško časopisje hujska vlado, da naj zadušiti revolucionarno gibanje Čehov in Jugoslovancev s vojaško silo.

Krvavi boji v Slovenjem Gradcu in Št. Janžu.

London, 7. maja. — Reuterjeva tiskovna agencija je prejela informacijo iz srbskih virov, da nemiri dnevno naraščajo v slovenskih deželah dvojne monarhije. V Slovenjem Gradcu na Štajerskem so bili krvavi boji med Nemci in Slovenci. Enak konflikt se je prijel v Št. Janžu, kjer se je vršil boj za propagando ločitve od Avstrije. V zadnjem kraju so se vršile boje tudi slovenske žene in dekleta.

Urih, 7. maja. Vesti z Dunaja — kakor javlja Reuterjeva agencija — pokazujejo naraščajočo

resnost politične situacije v Avstriji. Odgovoritev parlamenta je povzročila veliko nezadovoljnost in nemir med češkimi in nemškimi delavskimi sloji na Češkem in v drugih kronovinah. Počelja ministrskega predstavnika Seydlerja je odvisna samo še od Poljakov, ki se do zdaj še niso odločili, kaj naj stori.

Vlada je postrla obsedno stanje v nekaterih slovanskih krajih.

(Kakor je bilo poročano pred enim tednom, je obsedno stanje ali prekri sod tudi v Ljubljani.)

Triletnica.

Danes so pretekla tri leta, ko so Nemci potopili parnik "Lusitania". Vsa Amerika se spominja tega dneva. Nemški torped, ki je 7. maja 1915 potopil "Lusitania" in poglaval na morskem dnu 1276 oseb, med katerimi je bilo 115 Američanov — večinoma žensk in otrok — je bil prvi sovražni čin Nemčije, ki je izval Ameriko na vojno.

VAŽNA PREDLOGA ZA INOZEMCE V VOJNI.

Povratak v Ameriko ne bo omejen nedržavljanom, ki služijo v ameriški armadi.

SABATHOVA ZASLUGA.

Chicago, Ill. — Kongresna zbornica je sprejela predlogo kongresnika Sabatha, ki odpravlja omejitve za povrnitev Slovanov v Združene države, ki služijo v zavezniških ali narodnih armadah in niso državljani.

Predloga je velike važnosti za nedržavljanke, ki se bojujejo proti nemškim in habsburškim avtokratom. Njih nevarnost je trojna. Prvič so lahko ranjeni ali ubiti na bojišču; če so ujeti, so v nevarnosti, da jih dajo nemški in habsburški nasilniki postreliti. Događi se lahko, da so v vojni ranjeni in se hočejo vrniti v Združene države. Po naseljenjskih zakonih ni mogoče dovoljeno, da se tujzemci naselijo v Združenih državah, če niso zdravi in se je bati, da bo morala javnost skrbeti zanje.

Takoj po organiziranju Slovenskega republikanskega združenja je izvršila te organizacije obvestila vse merodajne faktorje, v kakšnem položaju se nahajajo Slovani iz Avstro-Ogrske, ki še niso državljani, če odidejo na bojišče. Državni tajnik Lansing je na petletno eksekutivno S. R. Z. takoj odgovoril, da bodo vladni organi vpoštevali to dejstvo. Pismo je bilo svoječasno priobčeno v Prosveto.

Kongresnik Sabath je rodom Čeh in kot sin revolucionarnega češkega naroda je postavil potrebne predloge v kongresu, ki varujejo interese Slovanov, ki služijo v ameriški armadi, zavezniških in narodnih armadah, pa še niso ameriški državljani. Kongresna zbornica jih je odobrila in ko jih sprejme senat in podpiše predsednik, postanejo zakon.

Kongresnik Burnett, predsednik naseljenjskega odbora, je toplo priporočil, da odpadejo vse naseljenjske omejitve za Slovence, ki niso ameriški državljani, pa se bojujejo za svetovno demokracijo. Kajti resnica je, da so mnogi Slovani od leta 1914, odkar je izbruhnila vojna, vstopili v britsko, francosko ali srbsko armado. Poljaki, Čehi in Slovaki so pa organizirali svojo armado, ki se bojuje na strani zavezništva. Vsak Slovan, ki služi v teh armadah, se bo lahko vrnil v Združene države brez vsake omejitve, ko postane Sabathova predloga postala.

Zaključek kongresne zbornice pa dokazuje, da so Združenim državam pri svetu interesu bojevnikov za svetovno demokracijo, če prav še niso postali njih državljani.

PIJAČA SE DRAŽI.

New York, N. Y. — Časna navadna piva stane v salunu še pet centov, kdor pa pride punj z vrčem ali drugo posodo, bo plačal 25c za pivo.

Navadno žganje, ki je bilo po 10c za čašo, stane odlej 20c, fincajsa vrsta pa 25c.

Seznam izgub.

Washington, 7. maja. — Vojni department je danes objavil listo 41 imen. Izgube so porazdeljene: Štirje ubiti v boju, dva sta umrla za ranami, pet valed boleznimi in eden iz neznanega vzroka, petnajst mož je težko in trinajst lahko ranjenih, enega pa pogrešajo.

'ZANESLJIVA' POROČILA VELIKIH DNEVNIKOV.

Poročali so o štrajku jeklarskih delavcev, toda stavke ni bilo.

PERFIDNA ČASNIKARJEV.

Chicago, Ill. — Veliki dnevniki so priobčili vest, da je pri Chicago Shipbuilding kompaniji za štrajkalo 1.000 jeklarskih in železarskih delavcev, da si izvozeje polprazniški ob sobotah popolne. Težje vesti so dodali, da ima kompanija velika vladna naročila.

Zdaj je podal Frank La Marche, splošni superintendent Shipbuilding kompanije, izjavo, ki postavlja velike dnevnike na taš Mr. La Marche pravi, da sploh ni bilo stavke, ampak le nekaj delavcev je bilo v soboto popoldne na noč, ki so se vrnili v ponedeljek na delo. Delavski odbor za izravnanje sporov v industriji je določil, da imajo delavci v juniju, juliju in avgustu v soboto popolno praznik. Nekateri delavci so hoteli, da se uvede polpraznik ob sobotah tudi v maju in septembru. Ko so izvedeli, kako je delavski odbor odločil, so se vrnili na delo in izrekli, da se bodo ravnali po njegovem zaključku.

Izjava splošnega superintendenta dokazuje, da nekateri dnevniki nalašč prinašajo o štrajkih, da hujskajo javnost proti organizirani delavstvu. Med vestjo v dnevniki in izjavo splošnega superintendenta ladjegradniške družbe je velika razlika. Dnevniki so hoteli pokazati javnosti železarske in jeklarske delavce kot ne lojalne, izjava Mr. La Marche pa pove, da stavke sploh ni bilo in da je celo afero, ki skoraj ni vredna, da pride v javnost, povzročil nesporazum.

PRIPIRAVE ZA NOVO REGISTRAČIJO V TEKU.

Chicago, Ill. — Naborne komisije v Chicagu so dobile inštrukcije za registriranje mladenčev, ki so postali stari 21 let po 5. juniju. Navodila so došla od oficirjev iz Springfielda, ki so le kopije odredbe generala Crowdera. Pismo pravi, da predsednik na znani dan za registriranje s proklamacijjo, ko bo sprejet tozadevni zakon.

ŠTEVILO PREBIVALCEV V GLAVNEM MESTU NARASČA.

Washington, D. C. — Število prebivalcev v glavnem mestu je tako naraslo, da pride na vsako štirinajsto miljo povprečno 20.000 prebivalcev. V Distriktu Kolumbije je bilo v novembru 1917 395.947 prebivalcev. Število se pomnoži za en tisoč vsaki mesec, tako da mesto šteje zdaj 418.400 stanovnikov.

Če se bo število prebivalcev tako množilo, pričakujejo, da jih bo v dveh letih 520.000. Kakor hitro bodo zgrajene nove hiše, tedaj se bo število pomnožilo za več kot 1.000 na leto.

VREME.

Chicago in okolica: V sredo jasno in hladno. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 65. Solnce izhaja ob 5:38, zahaja ob 7:35.

MONTDIDIER POD OGNJEM AMERIŠKIH TOPOV.

Angleški napad pri Arrasu. Zmaga avstralakih čet. Kajzer vlači rezerve od vseh strani.

London, 7. maja. — Ameriška artilerija bombardira Montdidier, Cantigny, Mesnil St. Georges in druga mesta ter ceste južnovzhodno od Amiensa, ki so jih zasedli Nemci pred nekaj tedni. Montdidier je dobro videti iz ameriških ogledovalnih točk. Mesto je precej porušeno, toda cerkev še stoji pokonci. Cerkev v Cantigny tudi še stoji. Ameriški topničarji skušajo ohraniti cerkev, dasiravno jih imajo Nemci za ogledovalne postojanke. Zračna aktivnost v tem okolju je zelo velika. Pred kratkim sta bila vržena na tla dva sovražna eroplana in eden nemški letalec je bil ujet.

Z ameriško armado v Franciji, 7. maja. — Ameriške čete, ki drže kos francoske fronte v Pikardiji in pomagajo Francozom braniti pot v Amiens, so bile večer izpostavljene nenavadno ljutemu plinskemu napadu sovražnika na vsi fronti. Nemci so vrgli v ameriške čete najmanj 15.000 granat, napolnjenih s mustardnim plinom in potem je sledilo bombardiranje s težko artilerijo. Obenem so Nemci vzprijeli zračni napad.

Naša artilerija medtem ni mirovala in topovi proti letalom so zbili na tla enega Nemca. Ameriški so pričakovali infanterijskega napada in pehota je bila že pripravljena, da sprejme sovražnika, ali po končanem bombardiranju ni bilo nobenih napadov.

Francoški ujetnik, ki je pobegnil iz Nemčije, je povedal, kako se je sešel z nekimi ameriškim ujetnikom v Hanoverju.

"Njegovega imena se ne morem spomniti" — je pravil Francoz — toda doma je iz New Yorka in prišel je s prvimi ameriškim četami v Francijo. Povedal mi je, da dela v jamah, kjer kopijejo sol in v treh tednih je izgubil 33 funtov. Mož je tako slab, da se ne more držati pokonci; ko je govoril s menoj, se je opiral ob pohištvo. Ujetniki v dotičnih jamah ne dobe ničesar s doma. Hranijo jih z redko juho iz ječmena in zemlja in vseh jim dajo par zrn krompirja, eno jajce in slane polenovke ali kakšne druge ribe, ki sploh ni užitna. Nemogoče je, da bi ti ljudje ohranili zdravje pri takem delu in vprilo takšne hrane. Nemci jih priganjajo k delu s pretepanjem in zapro jih v kumbro, na polnjeno z vročo paro, ali pa morajo stati po več ur v snegu. Posledice tega mučenja v mnogih slučajih je smrt. Američan mi je rekel, da je bil tudi že večkrat kaznovan na ta način."

Nemčija taj, da ponuja mir.

Amsterdam, 7. maja. — Iz Berlina javljajo, da ni nemška vlada nikogar poslala v London s ponudbo za mir, kakor je bilo večer poročano.

Iz Rima je prišla vest, da Vatikan zanika, da je Nemčija naprosila papeža za mirovno posredovanje.

Papež pripoznal poljsko "državo."

Rim, 7. maja. — Vatikan namerava pripoznati novo politično obliko Poljske pred Nemčijo s tem, da pošlje v Varšavo apostolskega delegata.

Dve vohunki usmrčeni v Franciji.

Nantes, Francija. — Josephine Alvarez in Viktorina Francher sta bili tukaj ustreljeni zaradi vohanstva.

London, 7. maja. — Vojni stan je danes javil, da so angleške čete izvršile uspešen napad na nemške postojanke v Neuville Vitasse. Poročilo se glasi:

"V prejšnji noči smo izvršili uspešen napad v okolju Neuville Vitasse; ujeli smo več Nemcev in vplenili tri strojne puške. Naše izgube so majhne. Sovražnik je poskušal napasti pri Boyellesu, toda bil je odbit. Drugih posebnosti ni."

Neuville Vitasse je dve milj in pol južno od Arrasa, Boyelles pa štiri milje južno.

Nočno poročilo angleškega vojnega stana se glasi: "Pri naši operaciji v Mohlancourtu smo ujeli 200 mož. Francozi so odbili nemške vpade južno od Loera. Severno od reke Lys so bili topniški boji ves dan. Naši topovi so povzročili več požarov v ozadju sovražne črte."

Med rekama Somme in Ancre južnovzhodno od Mohlancourta so avstralske čete silno okupirale važne hribovite položaje. Avstralski so napadli na dve milj dolgi fronti in prodali tri četrtine milje v nemško črto. Kljub uditemu odporu sovražnika so Avstralsci napredovali in ujeli več kakor 150 Nemcev; njihove izgube so bile lahke.

Poročevalci z angleško armado javljajo, da pričakujejo prihodnji nemški naval v okolju Arrasa. Zavezniški letalci poročajo, da so sovražnikove priprave za nov napad že končane. Nemci so privlekli težke topove, popravili železnice in pripravili veliko zalogo streliva za rezerve. Dotični okoliš okrog Arrasa je pod obrambo kanadskih divizij, ki so odbile zadnji mesec prvi napad na greden hribov Vimy. General Foch je dal Kanadčanom še deset milj fronte od Gavrilla do Boileuxa St. Mare južno od reke Scarpe.

Pariz, 7. maja. — Francoški vojni stan poroča danes, da je bilo v prejšnji noči vroče topniško bojevanje južnovzhodno od Amiensa na obeh straneh reke Avre. Infanterijskih bojev ni bilo na francoski fronti.

Nemški ujetniki so izpovedali, da je zavezniška artilerija preprečila ponovni nemški naval na Ypres zadnji ponedeljek. Nemški napad je bil napovedan za osmo uro jutraj, toda zavezniška artilerija je pričela grmeti pred to uro in napad se ni mogel izvršiti. Angleški letalci, ki so opazili gibanje nemških čet, so pravočasno dali signal za topniško akcijo.

Nemci silijo Avstrije in Bolgare v bitko.

London, 7. maja. — Iz Rotterdamu poročajo, da Hindenburg in Ludendorff še nista opustila opustila ofenzive na zapadu. Nemški vladarji bodo še poskušali s novimi napadi in serijo velikih bitk z namenom, da prebijejo zavezniško fronto. V to svrhu zdaj mobilizirajo vse rezerve v Nemčiji, kar jih imajo na razpolago. Ker pa to menda še ni dovolj, silijo Avstrijo in Bolgarsko, da pošljeta na zapad vse čete, kar jih moreta odtegniti z drugih bojišč. Kolikor je do zdaj znano, Avstrijci še ni na zapadni fronti, imajo jih pa v Nemčiji in Belgiji, kjer so s njimi nadomestili prejšnje nemške garnizije. — Iz Kodanja poročajo, da je bil te dni v glavnem stanu nemške armade bolgarski kronprinca

(Dalje na 3. str. 1. kol.)

ZAJEDAVCI.

Spisal Ivan Molek.

(Nadaljevanje.)

Marička je zagledala luč sveta v prijazni vasi ob široki, beli cesti med Metliko in Črnomljem. Toda v bajti, kjer se je rodila, ni bilo prijaznosti. Babica, ki ji je pomagala na svet, je imela čemermer obraz, kakor da je požrla ježico. Ženske, ki so obiskale mater, so imele vse kaj drugega kot simpatije. Mati je sicer pritiakala dete na prsi, kakor zahteva materinska dolžnost in krščanska pravila, ali kadar je bila sama, je preklinjala uro in minuto, ki jo je obtežila z otrokom. Skratka — Marička je bila nezakonska hči.

Njena mati je bila navadna dekla, ki je služila pri bogatem kmetu. In zgodilo se je, kakor se navadno godi. Vse te povesti so si podobne kakor jajce jajcu, in zato ni vredno pripovedovati. Dovolj je, če se pove, da je bil gospodinjstvo sin, ki je pomogel dekli do hčerke — pravzaprav tako je trdila Maričkina mati, čeprav so hudobni jeziki raznesli, da ni res.

Preteklo je osemnajst let — njena mati je medtem časom umrla — in Marička je bila ves ta čas navadna dmečka pastarica in dekla. Pusto in mukotrpno je bilo to življenje. Malo je imela prijateljev in prijateljic, toliko več pa takih, ki so jo prezirali. Vsakdo se je smel obregnuti ob njo, ponorčevati se iz nje in jo suniti, kamor je bilo; pozneje, da se je odrasla, je deklica naenkrat doživela, da se ji fantje zelo laskajo. Ali pravočasno je prišla do spoznanja, da je to sladkanje in prilizovanje nevarno, pa se je zaklela, da hoče biti poštena in je srečno odbila vse napade na čednost svojega devišva.

Prišla je zopet Jernejska nedelja in Marička je šla na dve uri oddaljeno žegnanje pri Treh Farah. Z njo je šlo več fantov in deklet iz domače vasi. Bila je to nekakšna božja pot in priromale so cele trume romarjev s Hrvaškega in iz Goričanev. Imeli so se dobro. Plazili so se po kolenih okoli treh cerkva — ženske so se plazile po golih kolenih po kamnitih tleh okrog kipa Mamke Božje z visoko izpodrečanimi krili — jedli gorko jagmetino in pili vino. Tedaj se je zgodilo, da je Marička srečala nekega Amerikanca, ki je tudi prišel na žegnanje. Bil je srednje postave, gladko obrt, rdečih lic in obilnega trebuha; ni bil več mlad, na tudi star še ne. Najbolj je pa vlekle njegova dišava obleka, elastično polkan, bel telovnik z rumenimi pikicami in pa trd klobuk z ozkimi kraji, kakršne nosijo doma samo gospodje, oziroma tisti, ki so "nekaj več". Na telovniku so je bilšala mogočna, zlata verižica in kadar je potegnil uro iz žepa, se je zopet zablščalo zlato. Na vsaki roki je imel po dva zlatila prstana in v lepo svilnato kravato je bila zataknjena zlata igla s diamantom. Rekli so mu po domače Šokec, ker je bil doma iz Semiča, in govorili so, da je zelo bogat. To je še bolj vlekle.

Amerikanec je sedel na čelu mize pod košato lipo na gostilniškem vrtu, kjer je bila zbrana večja družba, in dajal za vino. Družba je bila vino in ga spoštljivo poslušala, ko je govoril o vseh mogočih in nemogočih čudežih in deželi dolarjev. Govoril je z angleškim akcentom in vmes je mešal besede "oraj", "šur" itd., samo da je bolj vlekle. In ljudje, ki so pili vino na njegov račun in ga poslušali, so kimali drug drugemu in si šepetali: "Da, ta je pa pravi Amerikanec." Pravil je, da je prišel samo na obisk v stari kraj in da pojde kmalu nazaj v Ameriko, kjer je zdaj njegov dom in kjer je denarja kakor blata, samo kdor se hoče potruditi.

Marička je sedela z drugimi pri mizi, pila vino in se zagledala v Amerikanca. Ni ji sicer ugajal njegov obraz, ali prijale so ji njegove besede. O Amerika, kako lepo je tam! ... Zagledal je tudi Amerikanec Maričko in se začel zanimati. Prisedel je bližje in po kratkem pogovoru jo je enostavno vprašal, če bi hotela iti v Ameriko.

O — v Ameriko? Marička je že veliko slišala o Ameriki. Saj so odhajali tudi iz domače vasi v Ameriko in kdor se je povrnil, je imel polna usta hvale. Vsak fant, ki je bil v Ameriki, je gotovo prinesel domov nekaj denarja, zlato uro in revolver; dekleta so se vračala omožena. Imela je prijateljico, ki je tudi odšla v Ameriko in v edinem pismu, ki ji ga je pisala, se ni mogla dovolj nahvaliti, kako dobro se ji godi. Poslala ji je tudi svojo ženitovanjsko fotografijo. Kako se je postavila v svoj lepi obleki, z dolgim, belim pajčolanom na glavi. Ali bi ne bilo bolje, če bi šla tudi ona v Ameriko? Slišala je tudi, da v Ameriki ne vprašajo nič, kaj je kdo bil v starem kraju, dekleta pa dobijo ženina, kakoršnega si izberejo same. In Marička je sanjala o svojem ženinu v — Ameriki. Natančno si ga je naslikala, kakšen mora biti po postavi in obnašanju in seveda tudi bogat. Zakaj ne bi tudi ona nosila na svoj poročni dan lepo, svilnato obleko, dolg, bel šal na glavi in velik šop rož v roki? Ali vse te lepe sanje so se navadno podrla ob bridki zavesti, da nima denarja za vožnjo. Pomagati ji pa noče nihče, ker je revna, nezakonska, zaničevana, in drugih deklet je toliko na izbero v starem kraju. Zastonj so bile lepe nade ... V Ameriko?

Marička se je kar stresla veselja, ko ji je Amerikanec zastavil to zapeljivo vprašanje. Radostno je priklimala, da bi šla rada, zelo rada. Mož z zlato verižico na belem telovniku in z diamantom v kravatni igli se je nagnil k Maričkini mušusi in ji šepetal lepe reči. On ji lahko preskrbi službo v hotelu, kjer se bo samo sprehajala po krasnih sobah, pobrisala sumpatja kakšen prašek in se gugala na gugahem stolu. Ohlajala se bo kakor grajska gospodinja in ženina bo lahko dobila, ženina — lepega, mladega in bogatega fanta, kakor da bi ga zvela iz sanj. Ali ne bo to čudovito?

Marička je željno vlekle njegove besede na uho in srce ji je poskakovalo razburjenja. Ni si

cer razumela, kaj pomeni beseda "hotel", ali vprašati se ni upala; kakšna gosposka hiša bo — si je mislila. Toda v trenutku se ji je zmračilo čelo. Kaj pomaga? ... Žalostno je odkimala z glavo.

"Kako naj grem v Ameriko, ko pa nimam denarja?"

Amerikanec se je nasmehnil.

"Jaz ti kupim vozni listek od Ljubljane v Minnesoto. Le brez skrbi bodi, rožica!" Pri teh besedah jo je vžignil v polno, rdečo lice.

Vsaakega drugega bi bila Marička takoj neumljeno oplazila po nosu, če bi jo bil takole vžignil za lice, ali v tem slučaju je le na lahko odmakla glavo. Prvi hip ni vedela, kaj naj reče vprko toliko dobrote. Naslednji trenutek je pa že začela dvomiti, da li je to sploh mogoče. In pod kakšnimi pogoji naj ji plača vožnjo on, neznanec, katerega vidi danes prvič? Sumljiva reč!

"Zakaj bi mi vi kupili vozni listek?"

Amerikanec se je zopet smejal naivnemu vprašanju.

"Zato, ker ti želim srečo. V enem letu boš toliko zaslužila, da mi lahko povrneš vse do centa. Tako delajo tudi druga dekleta. Saj ne greš sama z menoj v Ameriko. Družba bo velika. Ali hočeš?"

Zdaj pa ni bilo več dvoma. Mož je poštenjak! Srečo ji želi in posoditi ji hoče denar, katerega lahko potem vrne. Največja neumnica bi bila, ako bi se pomisljala — pravzaprav bi samo žalila poštenega človeka z vsakim nadaljnjim vprašanjem.

Marička je radostno stisnila roko Amerikanca.

"Vse do vinarja vam povrnem in vse svoje življenje vam bom hvaležna!"

Amerikanec se je zadovoljno nasmehnil in poklical dva litra vina.

Štirinajst dni kasneje je bila Marička v naselniškem uradu v New Yorku. Z njo vred so bile še štiri druga dekleta iz Bele Krajine in bilo je nekaj fantov, oženjenih moških in par zakonskih dvojic z otroci. Amerikanec je bil pa vodja čete in izseljenec so mu bili hvaležni za marsikatero stvar. Marička je srečno prebolela morskoro bolezen, in vse drugo je bilo v najlepšem redu. Na Ellis Islandu je povedala, da gre k bogati teti v Minnesoto, kakor jo je bil naučil Amerikanec. Zadnji je imel v New Yorku veliko opravka. Odpasal je več brzojav in obiskal je nekoliko parobrodarskih pisarn v obližju pristanišča. Sedli so na vlak in Marički je srce kipeło od radosti, ko je opazovala iz železniškega voza ameriško zemljo in mesta. Njene sanje so se izpolnile ...

Med potjo se je pa manjkala družba. V Chicagu sta izstopili dve tovarišici, in ker so tam čakali skoraj ves dan na drug vlak, je Amerikanec spremil deklici do hiše, kamor sta imeli naslov. Potem je pa vodil Maričko in drugo deklico po mestu in jima kazal mnoge čudovite reči. Bil je kakor donatč v Chicagu in vsi trije so se imenitno zabavali, dokler ni prišla ura za odhod. Vlak je zopet potegnil in se ustavil v Duluthu. Tam je bilo treba zopet prestopiti. Amerikanec je peljal deklici v restavracijo, kjer je naročil okusno večerjo. Spremil ju je v sobo, želel jima lahko noč in jima zagotovil, da pride naslednje jutro in ju zopet odpelje na kolodvor. Marička je pa zaklenila vrata spalne sobe.

Ko je Amerikanec zapustil hotel, je krenil naravnost v neki saln na glavni ulici. Komaj je odprl vrata, mu je že molel široko dlan dolg, koščen možakar, ki ga je očitno čakal tam; pravzaprav je vedel za minuto, kdaj pride prvi. Hrupnemu pozdravu je sledilo nekaj brezpomembnih vprašanj, nato je pa Amerikanec pomignil dolgu in šla sta v ločeno sobo, kamor sta si dala primesti pijače. Tedaj se je začela kupčija.

"Pripeljal sem ti dve grlici, Math. Upam, da boš zadovoljen," začne Amerikanec.

"Dobro, Jack. Ali sta kaj prida?"

"Mlado in sveže blago brez primere. Posebno ena, črnooka, je tako brihka živalica, da bi se skoraj sam zaljubil vanjo. Samo plašni sta še, zabiti in zeleni kot trava, saj veš ... Ampak ali sta lahko kakor kozli za soljo, samo stroški so bili, stroški."

"Pri moji veri, Jack, ti imaš pa srečo! — Kam si ju skril?"

"V hotelu spita in sanjata o ženinih, haha! Toda govoriva o kupčiji. Ti veš, kako se glasi dogovor."

"Vem, vem — ali prej si moram ogledati blago."

"Kaj me ne poznaš, Math?"

"Seveda te poznam. Na zdravje, Jack! Toda business je business; tudi med prijatelji se ne prodaja maček v vreči."

"Prepričan sem, da boš več kot zadovoljen, in jax nisem skop. Stroške poravnaj in nagrado mi daj."

"In nagrada?"

"Tristo dolarjev."

"Tristo hudičev!"

Jack se je namrdnil in jeza mu je živnila iz oči.

"Kakor hočeš. Menda ne misliš, da se želim."

"Sto dolarjev za vsako je dovolj in seveda pod pogojem, ako bom zadovoljen."

"Ne bo nič. To ni barantija za krave."

"Ne bodi ječjo, Jack! Pomisli, kupčija se je zadnje čase poslabšala, odkar si šel v stari kraj in na pste mi bolj gledajo kot prej. S puncami je križ, saj veš: lahko kdo iztegne jezik, pa bom plačal in morda še sedel, da bom črn. Torej pogovori se."

"Niti centa manj. Ti veš, kako gre ta kupčija in tako neumen nisi, da se boš dal ujeti."

"Pa naj bo petindvajset dolarjev več."

"Kakor sem rekel in niti centa manj!"

"Oh, ne bodi tako trd! — Čuj, Jack! Naredi va po trgovsko kot možje, ki se razumejo. Razdeli va difference in trpiva vsak polovico. Dvestopetdeset dolarjev in povrnitev stroškov, pa bo stvar končana. Čemu bi se prepirala?"

(Nadaljevanje sledi.)

TIHOTAPCI UJETI PO HUDI GONJI.

Denver, Colo. — Po trdi gonji in ko so bili gumijasti obroči na kolesih prestreljeni od deputijev, so ujeli avtomobil, naložen z žganjem, ki ga dovažajo iz Wyominga.

Deputiji so aretirali Frank Conleyja, John Longa in George Mozecja.

Conley in Long sta bila precej poškodovana, kajti avtomobil se je prekuenil. V avtomobilu so na 2215 zabojev žganjev. Zaboj žganja stane v Cheyennu \$38, v Denverju pa mogoče petkrat toliko. Conley in Long sta obležala pod avtomobilom, ko se je prekuenil. Dobila sta notranje poškodbe.

Conley in njegova žena sta bila aretirana pred enim tednom rudi tihotapstva.

Pred nekaj dnevi so videli Conleyja in Longa na poti v Cheyenne. Deputiji so dobili nalog, da čakajo na njun povratek. Deputiji so ležali na preži in deputij Ferguson je prvi opazil avtomobil. Obvestil je telefončno šerifa Rucknerja o povratku tihotapcev.

Šerif Ruckner je sedel na avtomobil, njegov sin je pa šofiral. Ko sta tihotapca spoznala, da je šerif z njima, sta poglala avtomobil z vso hitrico. Avtomobil sta drvila, da sta odskakovala od ceste. Ko je šerif spoznal, da mu tihotapca ubežita, je prišel streljati v gumijaste obroče. Svinčeno zrno je preluknjalo gumijasti obroč in avtomobil se je prekuenil.

Medtem, ko so šerifi vlekli tihotapca izpod avtomobila, je pridvil drug avtomobil s hitrico 50 milj v uri. Šerif Ruckner je stopil sredi ceste, da vstavi avtomobil, toda kofer se ni zmenil za njegova znamenja. Skočil je s svojim silom v avtomobil in kmalu šel tihotapski avtomobil. V njem je sedel George Mozec in v avtomobilu je bilo dvajset za žganja.

ZA PRIHODNJO ZIMO BO PRIMANJKovalo PREMOGA.

Washington, D. C. — Živilska uprava meni, da bo primanjklaj v produkciji premoga znašal prihodnjo zimo do 75.000.000 ton. V Novoangleških državah so priporočali, da posekajo les, ki služi za kurjavo, da tako znižajo konzum premoga. Taka priporočila napravijo tudi drugim državam.

Dr. H. A. Garfield, kurivni upravitelj, izdeluje načrt za varčevanje s kurivom.

Osamljene elektrarne, ki dajejo električno silo le omejenemu krogu, bodo morale znižati konzum premoga, ali pa nabaviti električno silo večjih elektrarn.

Kurjena uprava je razposlala tudi omejitve za produkcijo v industrijah, ki niso potrebne za vojno. Med te industrije spada tudi lončarska in opekarska industrija. Produkcija razne opeke je zvišana za petdeset odstotkov, lončene cevi za kanalizacijo za 25%. Izvzeta je le lončena posoda za kemike.

Prizadete tovarne bodo perabli za vojno industrijo.

CESTNO ŽELEZNIŠKA DRUŽBA NOČ PRIJAVITI EVNE NEGA POGAJALCA.

Cleveland, O. — J. J. Stanley, predsednik cestnoželezniške družbe v Clevelandu, je naravnost odklonil vladnega pogajalca, ki je imel izravnati spor med družbo in cestnoželezniškimi uslužbenci. Ta odklonitev je še bolj zamotala položaj.

Zvezni pogajalec A. L. Faulkner in W. B. Fitzgerald, predsednik organizacije cestnoželezniških uslužbencev, in Stanley se obdajavali skupno konferenco. Po končani konferenci je mr. Faulkner izjavil, da uslužbenci sprejmejo njega kot pogajalca odklanja ga pa družba.

Če zastopniki družbe odklanja javladnega uradnika kot pogajalca, je jasno, da je pravica na strani uslužbencev. Krivda pa ha strni družbe.

PRASHČERJEVA SE IZPLAČA V SEDANJIM ČASIH.

Denver, Colo. — Farmer G. M. Pringle je prignal na trg v Denverju 534 praščičev. Dobil je za nje \$28.000.

UMETNO ZOBOVJE V ŽELODU MORSKEGA VOLKA.

White Plains, N. Y. — Umetno zobovje, ki so ga našli v želodcu morskega volka, dokazuje, da Joel Mason Bruen mrtev. Morskega volka so ujeli ob floridskem obrežju.

Bruen se je odpeljal v Florido, da kupi farmo. Poizvedbe so dokazale, da ni nikdar prišel v Florido. Odkar je izginil, niso našli o njem sledi, dokler niso našli njegovega umetnega zobovja v želodcu morskega volka. Bruen je zapustil \$30.000 in kot dedič se je prijavila njegova sestra mrs. King.

COXE JE PRIDNO NA DELU.

Philadelphia, Pa. — William G. Cox, novi supervizor nad vladnimi ladjedelnicami ob reki Delaware, je odprl svojo pisarno v bližini mestnega središča in pisarne Francis T. Bowless, podpravnatelja brodogovorne korporacije. Mr. Cox se je podal takoj na delo, da pobiti z gradnjo trgovskih ladij.

ALI BO SENAT KMALU GLASOVAL O ŽENSKI VOLILNI PRAVICI.

Washington, D. C. — Senator Jones iz Nove Mehike je naznanil, da se napravi še ta teden poizkus, da senat glasuje o predlogu za žensko volilno pravico.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Marsikomu je že potekla naročnina in apeliramo na vse, ki jim je potekla naročnina, da jo čim hitreje poravnajo, ker drugače bomo primorani ustaviti pošiljanje lista. Pošta ne dovoljuje, da bi se komu pošiljal list, ne da bi bil plačan. Papir je drag in mi moramo vsak račun točno plačati v tiskarni in na pošti, za to pa pričakujemo tudi od naših čitateljev, da so točni pri plačevanju naročnine. Vsakdo lahko sam ve, kdaj mu poteče naročnina. V oklepaju pri naslovu kaže n. pr. (April 30-18), kar pomeni, da je naročnina že potekla in jo je treba poravnati. Vsakdo nam lahko sam pošlje naročnino in sicer v gotovem denarju.

ju, Money order, bančni draft ali pa ekspres Money order. Upamo, da boste upoštevali ta opomin. Če se vam list dopade, povejte vašemu sosedu, da se tudi on naroči. Agitirajte in razširjajte dnevnik "Prosveto", da bo zahajal v vsako slovensko hišo.

Kadar se preselite iz enega v drugi kraj, nam vedno pišite stari in novi naslov, ker s tem nam prihranite veliko dela.

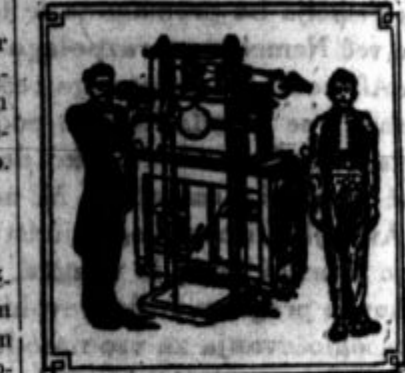
Uljudno apeliram na vse društvene tajnike in tajnice, da skušajo pridobiti še kaj novih naročnikov v svojih nasebinah. Polja je še dosti. Pri vsaki društveni seji vprašajte, ako se kdo želi naročiti ali poravnati zastalo naročnino na dnevnik "Prosveto". Na prej bratje, neumorno naprej z agitacijo! — Filip Godina, upravitelj.

PROF. DR. MULLIN

ZDRAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENCE

411—4th Avenue

(NA SPROTI POSTI) PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDNA Z X ŽARKI.

Stari in skrušeni zdravnik, s 35 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pluća, želodec, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni moških. Oudravlja vseh bolezni katero prevzame v svoje okrite. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Nihče cene. Nasvet brezplačno. Točen pregled popolnoma jame. Pri meni se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. ujutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 12. popoldne.

"Primerjatje delo."

Visoko cenjeni pisalni stroji "Royal" ne dovoljujejo nobenega kompromisa.

Tvarina MORA vedno biti najboljše vrste, delo pa po izučenih in izurjenih rokodelcih, delo ki ima dajati pisalni stroj, MORA biti nad vsako kritiko. Pisalni stroj "Royal" proizvaja različne vrste pisave in vse tako popolno, da je vresnici težko dobiti danes pisalni stroj s prepričanjem, da je najboljše vrste, ne da se prej poskuša, kako deluje "ROYAL".

Nihče vas ne sili, da bi morali kupiti pisalni stroj "ROYAL", če ga nočete, ali vseeno, ako želite videti, kako izvrstno piše ta pisalni stroj, nam telefonirajte, pišite ali pa se osebno oglasite v našem uradu, da vam razkažemo pisalni stroj. Gotovi smo, da boste zadovoljni, ko izveste kakšne vrednosti je "Royal", predno si kupite katerega drugega.

ROYAL TYPEWRITER COMPANY INC.

364-366 Broadway, New York, N. Y.

ali pa 32-34 So. Wabash Ave., Chicago, Ill. in druge podružnice in agenture v vseh glavnih mestih Združenih držav.

VESTI Z BOJIŠČA.

(Nadaljevanje s prve strani)

Boris, ki je konferiral s kajzerjem v zadevi bolgarske pomoči na zapadni fronti.

Avstrijske ofenzive v Italiji še ni.
London, 7. maja. — Po vesteh iz Rima se nadaljujejo topniški boji na italijanski fronti. Italijanska in zavezniška artilerija je v nepretrgani akciji in valed tega se še ni razvila avstro-nemška ofenziva, ako je sploh v načrtu. Italijanska armada je dobro opremljena in pripravljena.

Zračni napadi na Ostend in Zeebrugge.

London, 7. maja. — Admirali-teta poroča, da so angleški avija-tiki izvršili več napadov na pri-stanišča v Ostend in Zeebrugge v Belgiji. Letalec so z uspehom bom-bardirali pomole in nemško ero-plansko bazo. Eden eroplan se ni vrnil.

Uničevanje submarink.

Atlantska luka, 7. maja. — Pr-vi kanadski parnik, ki je potopil sovražno submarinko, je priplul semkaj. Kapitan izjavlja, da je bila podmornica dolga 300 čev-ljev. En sam strel jo je zadel v bok in sledila je eksplozija in subma-rinka je izginila.

Ameriški parnik "Tidewater" je potopil nemško submarinko 17. marca. Trije streli iz topa na par-niku so jo pokončili.

Angleži so se umaknili v Palestini.

London, 7. maja. — Uradno jav-ljajo, da so angleške čete osta-vile mesto Es-Salt vzhodno od Jordana v Palestini. Izpraznitev se je izvršila zato, da Angleži o-kupirajo prehode na bližnjih kra-jih čez reko predno bodo prodira-li dalje. Od 30. aprila do 4. maja so Angleži ujeli v Palestini 45 turških častnikov in 843 prostakov, med katerimi je 42 Nemcev. Vple-nili so 29 strojnih pušk in množi-no raznega materijala.

Vesti iz Rusije.

100 ukrajinskih kmetov ustrelje-nih.

Kodanj, 7. maja. — Dunajska "Arbeiter Zeitung" poroča, da se gode grozne reči v Ukrajini, toda časopisje v centralnih državah mo-léati. Več kakor sto ukra-jinskih kmetov je že bilo obsoje-nih na smrt po vojnem sodišču in ustreljenih.

Bolševiki zopet protestirajo.

London, 7. maja. — Iz Moskve poročajo, da je ruska vlada posla-la protestno noto v Berlin zaradi zaplenitve ruske flote in okupaci-je Sebastopola. Nota se glasi, da je Nemčija s tem činom zopet kr-šila brest-litovsko pogodbo.

Z Dunaja čez Kodanj javljajo, da bodo Nemci poslali večji del ruske bojne mornarice v Odeso in jo izročili ukrajinski vladli. (Ukrajinska vlada je zdaj nemški general Eichhorn.)

Avstrija ne more ustaviti štrajka na Poljskem.

Curih, 7. maja. — Štrajk v pre-mogarskem okolišu Domrovi na Poljskem še traja kljub vsemu prizadevanju avstrijske vlade, da bi ga zadušila. Vlada je zdaj u-stavila ves železniški promet v do-tični okoliš.

Boji med Nemci in bolševiki na Krimu.

Curih, 7. maja. — Bolševiške če-te na Krimu, ki so oborožene z o-klopnimi vozovi in težkimi topi-ter pod dobrim vodstvom, ne pre-stano napadati nemške čete ob železnici med Teodozijo in Dran-bojem. Nemški listi poročajo, da bolševiki pobijajo nemške koloni-ste na Krimu in v Ukrajini.

Ujeti japonski vojniki.

London, 7. maja. — Reuterjev poročevalec javlja iz Tokija, da je vojvet v Irkutsku ukazal zapre-ti tamošnjega japonskega pod-konzula in predsednika neke ja-panske organizacije. Oba sta pod obtožbo, da vohunila v prid proti-revolucionarjev.

Vladivostokski zadeva.

Moskva, 7. maja. — Ameriški poslanik Francis je poslal noto bolševiški vladi, v kateri pravi, da

ameriški konzularni uradniki v Vladivostoku niso v nobeni zvezi s protirevolucionarnim gibanjem v Sibiriji, kakor toži Čičerin, ko-misar zunanjih zadev.

Mir z Ukrajino.

London, 7. maja. — Brezična brzojavka iz Moskve se glasi: Ge-neral Antonov je javil vladi ru-ske republike, da so se sovjetske čete umaknile iz Ukrajine. Lenin in Trockij sta nato odredila, da se imajo nemško-ukrajinske čete raz-orožiti, čim prestopijo mejo ruske republike. Obenem je bila obve-ščena ukrajinska vlada, da ni no-benih razlogov za bojevanje na ru-skih tleh in da je veljaruski so-vjet pripravljen pogajati se za mir. V slučaju pa, da nemško-ukrajinske čete invadirajo rusko republiko in s tem pomandraj-o brest-litovsko pogodbo, potem se bomo borili do zadnje kaplje krvi in mobilizirali bomo vse odrašč-e-no prebivalstvo v prizadetih po-krajinah.

Avstrijski socialisti obsojajo tak-tiko prusjstva v Ukrajini.

Curih, 7. maja. — Socialistična "Arbeiter Zeitung" na Dunaju piše: "Ukrajinsko ljudstvo ne smatra, da jih hočejo nemške in avstrijske čete osvoboditi izpod ruske nadvlade, temveč jih sma-tra za oboroženo silo, ki hoče u-stanoviti novo militaristično vla-do z namenom, da ga oropa živil. Nemei in Avstrije bodo ravno ta-ko priljubljeni pri Ukrajincih, ka-kor so pri Letih, Litvincih, Livon-čanih, Estončanih in Poljaki. Ru-sosfilski duh v Ukrajini bo poja-čan in Mala Rusija bo le toliko ča-sa ločena od Velike Rusije, dokler bodo tam nemške in avstrijske čete."

London, 7. maja. — Iz Moskve poročajo, da so nemške vojaške oblasti v Kijevu izpustile ministe-re stare rade, ki so bili aretirani pred nekaj dnevi. Po vesteh iz Berlina je nemški general Eichhorn sus-pendiral ukrajinsko ustavo in z oboroženo silo primoral rado, da je spremenila vlado. Ministrski predsednik Holubovič in predse-dnik rade Greševski sta morala re-signirati in nova vlada je oblju-bila, da se bo držala brest-litovske mirovne pogodbe.

Amsterdam, 7. maja. — Posla-nee nemške manjšinske sociali-stične stranke Gustav Noske je povzročil senzacijo zadnji teden v rajstagu, ko je čital okrožnico, katero nemška vlada razširja v ar-madi. Okrožnica vsebuje napad na mirovno resolucijo, ki so jo spre-jele večinske stranke v nemškem državnem zboru 19. julija 1917; obenem je v okrožnici napad na demokratične ustave v drugih dr-zavah. Poluradni listi pojasnjuje-jo, da je okrožnica krožila le med nemškimi četami v Rusiji in Ukra-jini.

"Mir ali pogin!" je bil Černinov ultimatum Rumunski.

London, 7. maja. — S prihodom misije ameriškega Rdečega križa iz Rumunije je prišlo na dan, da je grof Černin, bivši avstro-ogrski zunanji minister, obiskal rumun-skega kralja v februarju t. l. v Jazu in mu osebno izročil ultima-tum Avstrije in Nemčije, ki je bil: Rumunska mora podpisati mir pod nemškimi pogoji, ako ne, bo od-stavljena rumunska dinastija in Rumunija bo razdeljena med Av-strijo in Bolgarsko. Rumunski kralj je videl, da ni rešitve in je privolil v mir. Nato so se pričela "formalna pogajanja" 5. marca v Bukareštu.

Širom Amerike

POSEBNIH DOVOLJENJ ZA TOČENJE OPOJNIH PIJAČ NA VESELIH IN KABARETOV NI VEČ.

Chicago, Ill. — Mestni svet je sprejel odredbo, ki odpravlja po-sebna dovoljenja za točenje opoj-nih pijač na veseljih in kabare-tih. Župan Thompson je odredbo takoj podpisal, ki je veljavna za dobo vojne.

Kabareti ostanejo, toda gostje se bodo morali zadovoljiti z ne-opojnimi pijačami. Društva lahko prirejajo veselice, toda v dvorana-h v Chicagu ne bodo smeli to-čati opojnih pijač, ker ne bodo do-bili oblastvenega dovoljenja.

Odredba bo seveda najbolj zade-la društva, kajti gospodje, ki vz-državajo kabarete si lahko pom-a-gajo. V dvorani, v kateri bo ka-baret, bodo točili le neopojne pi-

jače, takoj zraven v drugi dvora-ni, ki ni v zvezi s kabaretom, ho-do pa lahko točili vse, če imajo dovoljenje za salun. Za društva je pa stvar drugačna. Obdržavati ne bodo mogla veselje, na katerih bi prodajala opojne pijače.

Združena društva za lokalno vlado so se prizadevala, da odred-bo spremene in mesto izdaja do-voljenja za točenje opojnih pijač z omejitvami. Mestni svet se ni o-ziral na ta ugovor in je suspendi-ral za dobo vojne mestno odred-bo, ki dovoljuje točenje opojnih pijač na veseljih.

Ali bo odredba dosegla namen? Poletje prihaja. Pri kabaretih amo-že povedati, kakšne zvižgače se ho-do poslužili salunarji, da ne bodo trpeli škode. Društva bodo prir-e-jala piknike izven Chicaga, pa tu-di poleg mesta so druga manjša mesta, ki imajo dvorane.

V Chicagu bo življenje bolj mrtvo, v okoličih bo pa oživel.

HIPNI MORSKI VAL ZAHT-VAL ŽRTVE.

San Diego, Cal. — Na Ocean Beachu se je kopala večja množi-ca ljudi, ko je bilo morje zunaj pristana viharo. Naenkrat je pri-šlo morje naraščati in kopalec se pričel bežati na suho. Rešiti ne misli mogli vsi, ker je voda prehi-tro narasla. Dva vojaka sta utoni-la, enajst oseb pa pogrešajo.

Na pomoč so prihili vojak, mornarji in policaji, ki so prestra-sene kopalec vlečili na suho. Vlede nemirnega morja so se prekučeni trije čolni.

OPOJNE PIJAČE PRIDEJO POD DRŽAVNO KONTROLO.

London, 3. maja. — V Britani-ji je pričelo gibanje, da pridejo opojne pijače pod državno kon-trolo. Zanj so se izrekli tozadev-ni angleški, škotski in irski odbo-ri, ki so imeli nalogo, da študi-rajto to vprašanje. Troški za po-državljenje te industrije so pre-ganjani na \$2,000,000, ki pa bodo državi nosili lepe dohodke.

DOLOČANJE CENE POTREBA V VOJNI.

New York, N. Y. — "Če bi vla-da dovolila, da bi šla trgovina s pšenico svojo pot, tedaj bi danes prodajali sod moke pri milinskih vratih po \$30 do \$50, mesto po \$10 do \$10.50. Mogoče bi nastali ne-miri v naših središčih, kjer je ljudstvo gosto naseljeno, tako si-li, da bi tekla kri po cestnih žle-bih," je izjavil Herbert Hoover, živilski upravitelj, na konferenci žitnih trgovcev.

Izjava Mr. Hooverja pojasnjuje, zakaj nekateri interesi črtijo živilsko upravo in bi najraje vi-deli, da je ni.

Živilska uprava je v vojni rav-notak potrebna kot armada na bojišču. Z določanjem cen skrb, da se profitirajo v vojnem času ne morejo okoristiti z odušurškimi ce-nami. Tako brani živilska upra-va ljudstvo pred odiranjem, ob e-nem pa skrb, da je red in mir in da ne pride do nemirov radi vi-sokih cen za živila.

DEKLE OBSTRELJENO V ZMO-TI.

Denver, Colo. — Ko se je vrni-la 21-letna Leona Carlson, jo je nje noče Charles Carlson obstre-lil, ker jo je smatral za vlomilca. Leona se je vrnila domov okoli polnoči in je hotela na tihoma vstopiti v hišo. Njena sestra Ruth se je prebudila. Mislija je, da prihaja vlomilec in zbudila je očeta.

Carlson je pograbil samokres in tekel k stopnicam. Zagledal je senco in pričel je streljati. Leona je pri prvem strelu spoznala ne-varnost in pričela je kričati. Pre-den je oče spoznal glas svoje hč-e-re, jo je zadel v roko. Zgrudila se je onesveščena na tla.

SAMOMOR Z DINAMITOM.

Connellsville, Pa. — 35-letn Frank Lokman si je privezal pal-čico dinamita k teleovniku, se vse-del na okno in ga zapalil.

Stanoval je pri družini Prin-chany. Ob tem času je bila Prin-chanova na dvorišču in je vide-la, kako je Lokman zapalil di-namit. Ali preden je mogla pose-aj vmeš in preprečiti samomor, je eksplozivni dinamit. Razstrel-ba je zrušila zadnji del hiše in vrgla Princhanovo ob tla.

PŠENICA DOBRO KAŽE V MEHIKI.

Eagle Pass, Tex. — Mwelos, governor Coahuila, naznanja, da bodo letos pridelali tako veliko pšenice v Mehiki, da take letine ne pomnijo.

Dej je popravil pašnike, tako da se bodo lahko pasle na teh paš-nikih črede, ki štejejo na tiso-če glav.

16 LADIJ SPUSTILI V MORJE V ENEM TEDNU.

Washington, D. C. — V tednu, ki je končal s petim majem, so spustili v morje deset jeklenih ladij s 57,695 tonami mrtve teže in šest lesenih ladij, ki nosijo 21,500 ton.

Ladijskemu odboru je bilo iz-ročenih dvanajst jeklenih ladij z 80,180 tonami mrtve teže.

Severova zdravila zdravijo zdrave in bolne.

Vaše zdravje

zahteva snalnost in natančno ravnanje pri vseh zdravniških predpisih in nasvetih. Da vam bo mogoče odstraniti marsikako bolečino, ki prehodi vseh strani na vas kot hud sovražnik, bodite vsled tega vedno pripravljeni. Imajte vedno pri rokah

Severa's Antisepsol.

To je izvrstno higijeno in anti-septično sredstvo, ki naj bi se ra-bilo sleherni dan pri ispiranju ust, pri grgranju, pri ispiranju ušes, nosa, ali pri antiseptičnem ispiranju ran in odlikov. To zdravilo vam hladi in leči bolečine dele in ardeče izpahke. Navodila so ozna-čena na zavitku. Cena 50c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Državna zemljišča.

Rojakom se sedaj nudi prilika, na-baviti si lep, v ravni ležeč, državen in vladen svet glasom znanje

VOLSTEAD POSTAVE

v državi Minnesota, Kochiching Coun-ty, kjer je država že napravila veli-kanse odvajalne kanale, zemljišča izsušila in pripravila za naselitev.

Tak kanal je ob vsakem sekunu in ob vsakem kanalu je že napravljena široka in lepa cesta.

Ta rodovitni svet je bil prej moč-viren, ker je tisočletja gnlo razno rastlinitvo in les — zato je pa tudi gorenja plant prsti skoro sam gnoj.

CENA AKRU JE \$7.50.

POGOJI: Več kot 160 akrov ne mo-re ena oseba kupiti; manj pa lahko. Pri nakupu 160 akrov je naplačati takoj \$500; pri 80 akrah \$250, pri 40 akrah \$125; ostanek na ličala. Last-ninske pravice se dobe NARAVNOST od vlade ne da bi se bilo treba na farmo naseliti. Kot naplačilo na ta svet se prejmejo tudi

LIBERTY BONDI

(Liberty Bonds accepted)

v polni vrednosti, brez vsakega odbi-ka. Ta državna zemljišča se dobe sa-mo do 15. JULIJA 1918. Povejte o tej ponudbi prijateljem in plašite za pojasnila v slovenskem jeziku na

WEST & SKUBIC

Room 1112

112 W. Adams St. Chicago, Ill.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik v Ameriki, ki se ukvarja s težavami, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Več bolnikov, ki prihajajo po zdravniški pomoči, so zdravljeni s Severovimi zdravili.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Severova zdravila so najbolj učinkovita pri zdravljenju različnih bolezni, ki jih povzroča nezdrav življenjski slog.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Lahorj. 17. junija 1907 v dr. K. Illašcu.

GLAVNI STAN: 2827-28 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Otard, Kans.
II. Podpredsednik: Josef Kuhelj, 9409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terborer, P. O. Box 1, Clearo, Ill.
Sapiskar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Jože Ambrožič, 881 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 874 Ashay Ave., Rocksprings, Wyo.

POBORTNI ODBOR:

Anton Hrast, Box 140, Canonsburg, Pa.
Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa.
Nedolf Pleterski, 486 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 2, Willock, Pa.
M. Petrovič, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.

UREDNIK "PROSVETA":

Jože Lavertalk.

VERHOVNI KRAVNIKI:

F. J. Kera, M. D., 6302 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošljejo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2827-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GOSPODARNEGA POSLOVANJA se pošljejo na naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, Box 881, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPRIČLJIVE VERBINE, ki sta jih rešili prvi in drugi in-stanca, se pošljejo na naslov:

ANTON HRAST, Box 140, Canonsburg, Pa.

VSI DOPISI, razprave, članki, namazila itd. na "Prosveto" se pošljejo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETA", 2827-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš., se pošljejo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA", 2827-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J., uradništvo in upravitelstvo "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ki je to novo-st, ako želite, da bo vrnjena stvar hitro rešena.

Sejo glavnega upravnega odbora so vrške vrste prvo mesto in drugi četrti v mesecu. Štetje ob eni uri popoldne.

CENJENIM ČITATELJEM

toplo priporočamo našega zastop-nika Louis Kvedra, kateri je po-oblaščen pobirati naročnino za list "PROSVETA" od starih in novih naročnikov in dajati vsa potrebna potrdila. Ina tudi pra-vico nabirati oglase itd. Cenjeni bratje tajniki naj mu gredo na roke pri agitaciji. Sedaj se naha-ja v Pittsburghu, Pa., in obiskal bo vse Slovence po Pennsylvaniji.

MARTIN RADI, brusar,

opozarja J. Kranjca v Mascoutah, Ill., da me v bodoče ne opravlja okoli, da pravičnim, kajti jaz si pošteno služim kruh s svojim de-lom. Jaz tebe ne opravljam ni-koder in tudi tebi ni treba obreko-vati mene. — Martin Radi, brusar.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja JOHN MIHELICH po domače Grilar. Prosim, da se mi sam javi ali pa če kdo drugi ve za njega, naj mi naznanj nje-gov naslov. Iz. Kušljan, 229—1st Ave., Milwaukee, Wis.

NAPREDEK

"Prosveta" piše na blagostanje ljudstva. Ako se strinjaj s njimi mi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V salog imam vse za vsakdanje potrebe, ne po smerni ceni.

ANTON BERNIK, Normania, Pa.

Dobra stanovanja za družine, ki se nameravajo naseliti tukaj. Naši premogarji delajo stalno in zaslužijo precej dobro. Unijaki rudnik. Ni delavskih neredov. Stalno dovolj vozov. Premog je 4 do 6 čevljev visok. Samo državljan naj se izglasijo pri A. Alex, 701 House Bldg., Pittsburgh, Pa., ali pa pridite a B. & O. R.R. stajnico do

Stillwater Coal Mining Company, Tippecanoe, OHIO.

Telefon urada Court 3459.

Telefon na domu Neville 1870 R.

FRANCIS A. BOGADEK,

slovensko-hrvaški advokat,

VRHOVNI ODVETNIK NAR. HRV. ZAJEDNICE,

soba 103 Bakewell Building,

vogal Diamond in Grant Sts.,

(nasproti Court Housa)

PITTSBURGH, PA.

Izvrstno zdravilo za želodec.

Za želodčne bolečine rabite zdravilo, ki vam ne le okrepi ves telesni sistem, temveč tudi uradi vaše prebavne organe. Posebno stari ljudje potrebujejo to zdravilo. Akoimate slasti do jadi, če imate zapke, če je vaš jezik nečist, ako imate slab okus v ustih ali pa če trpite vsled slabe prebave, potem vzemite

Severov

Žalodečni grenčec

(Severa's Stomach Bitters), ki vam bo izvrstno pomagal. Hitro se boste počutili boljše, vaša slast do jadi se vam vrne, peka vam bo prešla in prebavni in odvajalni del telesnega sistema se vam bo okrepil.

Posebno se priporoča starim in slabotnim ljudem in bolnikom kot za lahko odvajalno zdravilo sredstvo.

Tudi zdravi ljudje bi morali od časa do časa imati po malo tega zdravila. Jemlje naj se vedno pred jedjo.

Na prodaj se dabi v lekarnah. Cena je 75 centov in \$1.50. Ako pa stisnete vaš lekarnar ali tega zdravila, mu rečite, naj ga kupi za vas. Ako pa ne more tega izročiti, tedaj ga vam za mi pošljemo s omemeno ceno.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

4

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (loven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c na tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vas, kar ima stik s listom: "PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address: "PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oglepaju n. pr. (April 30—18) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

Kajzerjev Sedan.

Ko so nemške čete prodirale v Rusijo, so se bahali v Berlinu, da prodoro dnevno sto milj daljave. Vojna je igrača, če se nasprotnik ne bo bori; kajzerju je bila igrača okupirati lep kos Rusije — brez boja.

Kajzerjeva ofenziva na zapadu traja že 45 dni in v tem času so njegove čete prodrle največ dvajset milj. In s kakšnimi žrtvami! Po pravici pravi angleški general, da Nemci "kupujejo zemljo"; to se pravi, da plačajo vsak meter zemlje po dragi, krvavi ceni. S čim bo kajzer plačal, ako bo po takšni ceni "kupoval" francosko in belgijsko zemljo do Pariza in do morja?

Ako hoče kajzer pomandrat francoske in angleške armade, mora pogrti v smrt še par milijonov Nemcev in Avstrijcev; in če s to ceno pride do morja, kaj bo dosegel? Za morjem je Anglija, ki drži doma močno rezervno armado, in za Anglijo je Amerika, ki ima komaj eno tisočinko svoje bojne sile v Evropi.

Amerika lahko reče in bo tudi rekla Viljemu: Nikar ne misli, da je zdaj vojne konec in da boš diktiral mir na zapadu kakor si ga na vzhodu. Zdaš šele boš imel vojno z nami, ki mora trajati magari pet, deset ali dvajset let in oborožili bomo, če bo treba, pet, deset ali dvajset milijonov mož.

Ali bo Nemčija vzdržala toliko časa? Absolutno nemogoče! Nemčija ni pomislila, kaj je naredila, ko je vrgla rokavico Ameriki. Obsodila se je na poraz. Kakor gotovo sije solnce na nebu, tako gotovo pride kajzerjev Sedan. Ako ne pride z revolucijo, pride na bojišču. In toliko časa mora trajati vojna.

Diktator Karl.

Avstrijski kronosec, vazal Prusije, je dal parlamentu počitnice. Sicer se ni to prvič zgodilo v Avstriji, ampak v tem kritičnem času je več kot značilno. Karl je slišal glas svojega gospodarja v Berlinu, ki mu je velel, da mora prijeti zagovornike rebelnega ljudstva v Avstriji za goltanec in zadušiti njihove vznemirjajoče glasove. Karl misli vladati brez parlamenta in pričeti z novim rebeljskim delom proti rebelu na Češkem in v jugoslovanskih krajih in proti zagovornikom svobode in ljudskih pravic sploh.

Misli li zabiti Karl, da bo s takim početjem zatrl revolucijo? Ruski car je hotel zadušiti revolucijo z razpustitvijo dume, toda nekaj dni pozneje je izgubil tron. Ali se Karl nič ne uči od drugih? — Pravzaprav je dobro, da se nič ne uči; dobro je, da je suspendiral parlament, ki je itak bil le farsa odkar eksistira v Avstriji; dobro je, da enkrat neha s svojimi hinavskimi obljubami o demokratičnih reformah (gosh, demokracija od kronoscev!!!) in dobro je, da enkrat odprto pove zatiranim narodom, da je nemogoče misliti na njihovo neodvisnost; dobro je tudi, če postavi novo vrsto vislice in spremeni par sto kloštrov v nove ječe.

Dobro je — kajti vse to bo podžgalo zatirano maso z novim ognjem in revolucija, ki bi se morda zavlekla, pride toliko prej. Neodvisnost in svoboda narodov v Avstro-Ogrski je v revoluciji, silni revoluciji, ki podere trohle stebre habsburskega režima v prah in na razvalinah tega srednjeveškega režima zgradi skupino demokratičnih, federativnih republik.

Tožili bodo jednoto, haha!

Prišlo nam je na ušesa, da se grozi par avstrijskantov v Evelethu, Minn., da bodo tožili S. N. P. J., ker je za njihov denar kupila bonde svobode. Stvar je silno smešna — dasiravno je obenem skrajno tragična in škandalozna — če je to resnica. Radi bi vedeli, kje bodo tožili jednoto! Edina inštanca bi bila v Berlinu — ali pojdejo tja? ...

PROSVETA

Kameleonstvo.

V našem političnem in žurnalističnem svetu imamo čudovite kameleonske specialitete. Vsak čas presedlajo in brez vsake težave, brez posebne zadrege. Nič jih ne moti, če danes hvalijo to, kar so pobijali včeraj in hvalili predvčerajšnjim. Ali pa pričakujejo, da bodo čitatelji ravno tako hitro pozabili in ravno tako avtomatično presedlali?

Topovna krma je le krma...

Propagatorju pruske kulture v neki neutralni državi je bilo milostno dovoljeno, da je obiskal privatno pisarno maršala Hindenburga in govoril z nemškim polbogom. Pozneje je propagator pisal o "vtisih" tega svojega poseta sledeče: "Veliki general Paul von Hindenburg se mora zahvaliti za svoje velike zmage najprvo Bogu, ki je vedno z njim v vsaki bitki, potem kajzerju, ki mu je zaupal poveljništvo armade na vzhodu, nato Ludendorffu, nenadomestljivemu in bistrovidnemu šefu generalnega štaba, dalje vsemu štabu svojih izvrstnih častnikov in končno svojim vojakom." — Hm, končno tudi svojim vojakom! Vsak pameten človek ve, da ne bi pomagal Bog, kajzer, Ludendorff niti ves oficirski štab, če bi ne bilo "kanonfutra", ki tako potrpežljivo gine na bojišču za Hindenburga in vso ostalo kajzerjevo bando! In končno, ali nima Hindenburg nobene hvale za propagatorje in špione, ki tako imenitno lažejo o vsemu, kar ni prokazjerskega?

Dokazi aktivnosti SRZ.

Ely, Minn. — Koristi in uspehe, ki jih je dosegel Slovensko republikansko združenje za ameriške Slovence, ne morejo utajiti niti nasprotniki. Amer. javnost je o našem stališču dobro poučena, ravno tako tudi vlada in drugi javni uradi ter razni zastopniki. Oni vedo, da smo Slovenci lojalni ameriški republikani in da ji bomo tudi v bodoče ostali. Vse to je v prvi vrsti zasluga SRZ. Razne vladne faktorje je ta organizacija tudi poučila o resničnem položaju med Jugoslovani ter jim razložila podrobnosti jugoslovanskega vprašanja. Amerika ve, da se Slovenci bore v avstrijskih polkih proti svoji volji in bi radi videli pogin Avstrijce danes kot jutri. Vse to mora imeti končne posledice, ki morajo biti usodopolne za habsbursko monarhijo. Notranja trhlota Avstrije postaja bolj in bolj vidna. Mnogi ljudstva postajajo vedno glasnejši in da bo njihov glas čim bolj, je dolžnost tudi ameriških Slovencev, da pomagajo tem množicam v boju za pravice ljudstva za boj demokracije.

Naši neprijatelji, bodisi v kajzerjevem ali v nam nasprotni organizaciji, radi trdijo, da resolucije in memorandum, katere pošiljajo razne lokalne organizacije Slovenskega republikanskega združenja na razna odgovorna mesta, ne dosežejo nikakega uspeha, kajti svoj prostor najdejo v košu; tako vsaj trdijo naši prijatelji (!), ki bi radi videli pogin naše organizacije.

Mi vemo, da so ravno resolucije in poslanice, ki so spisane v dobrem pojasnevalnem tonu, najboljše sredstvo za poučevanje ameriške javnosti o naših željah, stališču z ozirom na to vojno, in v splošnem o vsem, kar se tiče jugoslovanskega vprašanja, najboljše sredstvo, s katerimi lahko seznanjamo svet o naših težnjah.

V glasilih S. R. Z. smo imeli priliko že večkrat čitati odgovore na poslano resolucijo SRZ, od raznih visokih vladnih uradnikov ali pa senatorjev, kongresnikov in drugih vplivnih mož.

Tudi resolucijo, ki smo jo sprejeli na našem javnem shodu Slovenskega republikanskega združenja na Ely, ki se je vršil dne 14. aprila smo poslali na razna kompetentna mesta. Na to resolucijo smo dobili že več odgovorov in ene teh tu priobčujem:

United States Senate,
April 20, 1918.

Mr. Fred A. Vider and Jacob Kunstelj, Ely, Minn.
Gentlemen:
I heartily thank you for sending me the resolution adopted by the Slovenian Republican Alliance. I heartily sympathize with your alliance and hope the outcome of the war will be favorable to the Slovenic people.

Yours very truly
Knuts Nelson.

Senator Nelson nam v tem pismu zagotavlja svoje naklonjenosti in kar je glavno, s takimi resolucijami se ga seznanja o našem stališču in naših zahtevah. V senat pridejo razprave o raznih mednarodnih vprašanjih in zelo dobro je, če so zastopniki poučeni o stvari, za katero se gre.

Drugo pismo se glasi: House of Representatives, Washington, D. C.
Mr. Fred A. Vider, President, Slovenian Republican Alliance.
Dear Mr. Vider:
I beg to acknowledge the receipt of copy of Resolution recently adopted by your Alliance. These set forth the splendid spirit and manifest the highest kind of patriotism on the part of your members. I am delighted to read these resolution and reflect on what they mean. You people are strongly to be commended for this position. I am having these introduced in the House of Representatives for the information of the House.

With my sincere regards, I am,
Truly yours,
C. S. Miller.

Tretje pismo se glasi: War Department, Washington, D. C.
Mr. Fred A. Vider, President, Ely Branch Slovenian Republican Alliance of the U. S., Ely, Minnesota.
Dear Sir:
I am directed by the secretary of War to acknowledge the receipt of copy of a resolution adopted by your branch at a meeting April 14, 1918, pledging the support of your organization to the United States in the present world conflict.

Very respectfully,
H. I. Wilson, The Adjutant General.

Četrto pismo: State Capitol St. Paul,
April 25, 1918.
Mr. Fred A. Vider, President, Local Branch Slovenian Republican Alliance, Ely, Minnesota.
Dear Sir:
Receipt is acknowledged of copy of a resolution adopted at the conference of the Local Branch of the Slovenian Republican Alliance held at Ely, April 14th, 1918.

I beg to advise that resolution were placed before the Public Safety Commission at its stated meeting April 23rd, and it was unanimously agreed that your organization be commended for the loyalty resolution passed. I assure you that the Commission regards your resolution timely and will meet with the warmest approval of everyone who is seeking to win the war for democracy and to unify the people of our states and nation.

Wishing you the fullest measure of success in the loyalty propaganda you have undertaken, I am
Very truly yours,
H. W. Libby, Secretary.

Is priobčenih pism lahko izprevidite, če SRZ deluje za koristi ameriških rojakov ali ne. Da, Slovensko republikansko združenje je že mnogo storilo za ameriške Slovence in tudi, kar se tiče jugoslovanskega vprašanja, še več bi lahko storili, če bi se vsi ameriški Slovenci zavedali važnosti te naše organizacije. Organizirajte lokalne organizacije v vseh, najslabšo majhne ali velike naselbine. Izvolite v odbo-

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE

Sedež v Chicago, Ill.

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Ethin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, Zvonko Novak, K. H. Poglodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrih, Stefan Zabrie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

Slovenskemu Repub. Zdrženju so se doslej pridružile sledeče organizacije: Slovenska Narodna Podporna Jednota; zastopnika: Anton J. Terbovec in Matt Petrovič.

Jugoslovanska Katoliška Jednota; zastopnika: Anton Motz in Matt Pogorelec.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza; zastopnika: Frank Bostich in Anton Zlogar.

Slovensko Podporno Društvo sv. Barbare in Slovenska Delavska Podporna Zveza; zastopnika: Andrew Vidrih in Ivan A. Kaker.

Jugoslovanska Podporna Zveza "Sloga"; zastopnika: John Ermene in John Rezel.

Slovenski Delavski Sokol "Chicago";

Slovenska sekcija Modern Woodman v Chicagi; zastopnik: Joseph Steblaj.

Slovenska sekcija Jugoslovanske Socialistične Zveze; zastopnik: Filip Godina in Frank Šava.

Društvo Slovenija Č. S. P. B. J.; zastopnik: Frank Udovič.

Slovensko samostojno mladeniško podporno društvo Danica v Chicagi; zastopnik: Frank Mravlja.

Slovenski Socialistični Klub (samostojen), Slovenski pevski zbor in Slovenska Čitalnica v Milwaukee, Wis.; zastopnik: Leo Zakrajšek.

Zveza "Slovenski Izobraževalni Dom," Franklin, Pa.; zastopnik: Stefan Zabrie.

Slovenski Tamburaški in Pevski Zbor "Lira" v Chicagi; zastopnik: Jacob Muha.

Slov. Knj. Društvo, Dubuque, Ia.; zast.: K. H. Poglodič.

Slovenski pevski zbor "Slovian", Pullman, Ill.; zastopnik: Jos. Fritz.

Slovenska Čitalnica, Ely, Minn.; zastopnik: J. Judnič.

Zveza Slov. Svobodomiselnicev, Chicago, Ill.; zast.: Jos. Ivanetič.

Glasila S. R. Z. so sledeči listi:

Prosveta, zastopnik: Jože Zavertnik; Glas Naroda, zastopnik: Ludvik Benedik; Glas Svobode, zastopnik: Martin V. Konda; Proletarec, zastopnik: Ethin Kristan; Slovenija, zastopnik: Frank Veranič; Čas, zastopnik: Frank Kerže.

re sposobne ljudi, ki bodo zmogli nastopati za koristi našega naroda ter voditi naše gibanje.

Slovenci na Elyu že imamo lokalno organizacijo, toda to še ne sme biti dovolj. Ojačiti moramo našo organizacijo, kako? Prav lahko; pristopite vsi, ki se strinjate z njenim programom, da bo naše število toliko močnejše in naš glas toliko jačji.

Pri našem delovanju naj nas spremlja geslo: V boj za demokracijo!

Fred Vider

Razprave h konvenciji.

Cleveland, O. — Ker je čas zborovanja naše prihodnje konvencije blizu, bom tudi jaz izrazil svoje mnenje.

Po mojih mislih imamo v naših pravihih točkah, ki prav nič ne odgovarjajo časovnim razmeram. Zato bo ravno pri spreminjanju pravil treba največje paznje, kajti od njih je v veliki meri odvisna bodočnost naše organizacije. Dolžnost prihodnje konvencije je spreminiti pravila v toliko, da bodo odgovarjala sedanjim časovnim razmeram in razmeram bližnje bodočnosti.

Res je, da jednota sedaj napreduje. Ustanovljajo se nova društva in članstvo vedno narašča. Toda temu ne bo vedno tako. Prejalsi je mora priti konec temu svetovnemu konfliktu in tedaj se prav lahko zgodi, da bo prišla tudi naša jednota nazadovati v članstvu. Na to moramo s sigurnostjo računati, če se že sedaj ne zavarujemo z novimi, oziroma spremenjenimi točkami v naših pravilih.

Točka, ki pravi, da se v našo jednoto sprejmejo edino le člani, ki govorijo kak slovenski jezik, naj se spremeni, oziroma odpravi. Če ostane še v nadalje v pravilih, bo naša organizacija v par desetletjih padla na par tisoč članov. Zato se pa strinjam z bratom Sprogarjem, ki priporoča, naj se sprejme v našo jednoto vsakega, ki je fizično sposoben in zadosti drugim točkam naših pravil, pa naj govori že kakor koli jezik. Le na ta edini način zagotovimo obstanek naši jednoti.

Druga točka, ki se po mojih mislih lahko spremeni v korist or-

ganizacije in članstva je točka, ki pravi, da se izplača posmrtnina le članom, ki umrjejo v tej deželi. Priporočljivo bi bilo, da se ta točka spremeni, ako je to sploh mogoče, v toliko, da bi se izplačevala posmrtnina tudi članom, ki bi se izselili v staro domovino in so bili že leta člani naše jednote. Taki člani bi bili pri volji še v naprej plačevati asessment v posmrtninski sklad.

Za ta svet mislim, da se bodo zavzemali vsi taki, ki žele oslati člani samo za posmrtnino. Točka naj bi se glasila, naj se izplačuje posmrtnina tudi članom, ki odidejo po vojni v stari kraj in so pri volji plačevati asessment v posmrtninski sklad.

Kar se tiče vprašanja našega bolniškega sklada, zanj po mojem mnenju ni druge pomoči, kakor da društva strogo pazijo na bolnike in da bolniški obiskovalci vestno vrše svojo dolžnost. To je edini način, po katerem se jednoti lahko prihrani kakih deset tisoč dolarjev na leto, ki jih sedaj dobe ljudje kot bolniške podpore, dasiravno jo ne zaslužijo. Na vsak način je to zelo težka zadeva; kar mi bo priznal vsak, ki ima skušnje s članstvom in društvi in pozna lokalne razmere v raznih slovenskih naselbinah.

Andrej Kocjan.

Ludvik Ogrinc poroča o srečni vožnji čez morje.

V 104. številki Prosvete, z dnem 30. aprila t. l., je bil problem zanimiv dopis našega vojaka Ludvika Ogrinca, v katerem se je poslovil od svojih ameriških rojakov, prijateljev in znancev pred odhodom na bojišče.

Včeraj je uredništvo prejelo od njega karto, v kateri poroča, da je srečno prijadral čez lužo. Tabe karte dobe vojaki predno se vkreajo na parnik in kakor hitro dospo tak parnik v evropsko pristanišče, stvar brzoprijavno sporoče vojni upravi v Ameriki, ki potem razpošlje dotične karte naslovljenecem, da niso za svoje prijatelje v skrbeh.

Pred odhodom je nam Ogrinc obljubil, da bo večkrat kaj poročal z bojišča.

Njegov sedanji naslov je: Ludwig Ogrinc, Co. A, 15th M. G. Bn., 10th Brigade American Expeditionary Forces.

DOPISI.

Nadaljevanje s 5. str.)

jevega ljubimca, kot je pričakoval, val dolutski izvršek dostojne človeške družbe, ga je pa povabil v trgovski klub na kosilo in mu dejal, da kadarkoli pride zopet v Duluth, jim bo dobro došel v trgovskem klubu (Commercial Club).

Tu vidite, s kakšnimi sredstvi se bore reakcionarni nazadnjaki proti Slovenskemu republikanskemu združenju. Revčki nas poskušajo denuncirati vsočasno, toda odgovorni faktorji le prehitro spoznajo umazano naravo takih ljudi. Oni mislijo, da se v Avstriji ali v carski Rusiji, kjer se je dalo s takimi sredstvi človeka spraviti v nesrečo, ampak v Ameriki je stvar druga. Tukaj vprašajo, "imaš res svetinjo, na kateri je podoba kajzerja, na svojem vratu?" Naš človek se lahko nasmeje, kajti na njem ne more najti ničesar, kar bi dihalo po kajzerstvu, ker ga, kot republikanci niti ne pripoznamo, niti v cesarski niti v kraljevski formi.

Monarhisti so povsod enaki; povsod se bore z enakimi sredstvi za dosego svojih ciljev, pa naj si bo že ta cilj ustanovitev nove ali pa razširjenje že obstoječe monarhije.

Na vsak način nameravajo s pomočjo raznih nizkotnih kreatur uničiti Slovensko republikansko združenje, ki je na potu izvrševanja programa krfske deklaracije; to je dokaz, da naša organizacija ni tako brez vpliva, kot bi jo radi nekateri prijatelji predstavljali in da jim končno odvzame te liste pristaše, katere še imajo. Ljudstvo je treba samo podučiti o situaciji, o razlikah med nami in vami, pa boste kmalo ostali sami.

Naše ljudstvo hoče svobodo, toda ne tako, kakoršno so iznašli nekateri predstavniki na Krfu. Stokrajški Slovenci žele z ostalimi Jugoslavi združenje, toda za svojo bodočo vladno formo zahtevajo, če tudi ne direktno, ker to v Avstriji danes še ni dovoljeno, pravico samoodločevanja. Vendar pa so v dunajskem parlamentu in drugih podobnih prilikah povdarjali to načelo.

Tudi minnesotski Slovenci se ne strinjajo s programom krfske deklaracije; Trošt se je mudil v železnem okrožju poldrugi mesec, prijel shod za shodom, mučil se, kar je bilo v njegovih močeh, tako da je že skoro prišel ob glas, toda vse zaman, uspehov ni bilo. Kolikor je nam znano, nima Slovenska narodna zveza niti ene podružnice v Minnesoti, kar ima pa pristašev, se jih lahko na prste prešteje.

Pride čas, ko se bo določala usoda evropskih in drugih narodov. Vojne bo enkrat konec, in tedaj se prične boj diplomacije. Takrat se bo odločalo tudi o usodi našega naroda onkraj morja. Kdo bo zastopal naš narod v stari domovini pri mizi svetovne konference? Kdo bo predložil njihove zahteve? Avstrijska vlada gotovo ne! Ali naj potem prepustimo kakim nepoklicanim faktorjem okoli S. N. Z., oziroma organizacij, ki je njeno v zvezi, naše narodno zastopstvo? Ne, tega ne smemo dopustiti; zato pa moramo imeti močno organizacijo, ki bo reprezentirala ogromno večino ameriških Slovencev. Potom naših ljudi se mora poučiti predsednika Wilsona, ameriško diplomacijo in javnost o zahtevah našega naroda v domovini. Mi smo uverjeni, da bo predsednik Wilson te želje našega naroda upošteval in jih na konferenci potom ameriških zastopnikov tudi poskušal uveljaviti. Predsednik Wilson se je že preje večkrat v svojih poslanicah izrazil, da bo vedno zastopal naše samoodločevanje narodov, vsled tega smo lahko prepričani, da je naš program tisti, ki ga bo Wilson kot demokrat demokratične republike zastopal, ne pa program kake deklaracije, ki že naprej brezpogojno zahteva kralja. Imeti moramo tudi na vidiku, da bo Amerika na tej konferenci zastopala interese narodov, ne pa interese dinastij, ki se ločijo kot noč in dan drug od drugih.

Rojaki na noge! Se je čas, da postanemo moč, ki bo štela pri osvoboditvi našega naroda. Zato pa se moramo organizirati v Slovenskem republikanskem združenju, ki predstavlja slovensko ameriško demokracijo. Naj ne manjka nikogar in ne odteguje se delu.

Pozdrav boriteljem za svobodo našega Amerike in vam kliče: **Živejo Slovensko republikansko združenje!**

Člani krajevne organizacije S. R. Z. za New Duluth in okolice.

Sheboygan, Wis. — Tukajšnja lokalna organizacija Slovenskega republikanskega združenja se marljivo giblje in deluje po začetni poti.

V nedeljo dne 12. maja priredi veliko plesno veselico v prostorih rojaka F. Zavrla v Lake View, to je južno na 8. cesti. Pričetek ob 2. popoldne.

Slovensko občinstvo, ki se zaveda važnosti dela, ki ga izvršuje S. R. Z., vabimo, da se udeleži te prireditve.

Na udeležbo vabimo tukajšnja slovenska društva, da prisostvujejo pri prireditvi v kar največjem številu in s tem dokažemo naše razumevanje sedanjih razmer in lojalnost Ameriki v tej vojni za svobodo in demokracijo. Naj bo ta prireditev manifestacija vseh tukajšnjih naprednih Slovencev, ki hočejo ostati napredni in republikanski ameriški Slovenci, ki se zavedajo svojih dolžnosti napram tej deželi.

Ker se vrši ta zabava izven mesta, je moral odbor nekaj ukreniti, da se rojakom olajša udeležba. Na pomoč so nam prišli tukajšnji vrli rojaki, ki nam bodo na razpolago s svojimi avtomobili.

Iz severnega dela mesta se vsako lahko posluži te prilike. Zbirališče bo tik pri poštnem postopju, kjer bodo čakali avtomobili rojaka F. Stariča in rojaka Joe Sushe. Na južni strani bo zbirališče na Indiani pred salonom rojaka Antona Suhe, kjer bosta za prevažanje na razpolago dva avtomobila.

Kakor vidite, je odbor s pomočjo rojakov preskrbel vse potrebno, da omogoči in olajša udeležbo pri tej prireditvi tukajšnjemu občinstvu. Ker je S. R. Z. odvisno od gmočnih sredstev, ako hoče uspešno delovati za svoj program, moramo to organizacijo gmočno podpirati mi, ameriški Slovenci. Upamo, da bodo kakor dosedaj tudi v bodoče vršili svojo dolžnost napram Ameriki in našemu narodu, s tem, da podpiramo ameriške institucije in bomo za osvoboditev slovenskega naroda v domovini. To pa lahko vršite, če sodelujete v organizaciji Slovenskega republikanskega združenja.

Na veselo svidenje v nedeljo 12. maja.

Lokalni odbor S. R. Z.

La Salle, Ill.

Pred nekako dvema mesecema sem v Prosveti izrazil svoje mnenje, oziroma priporočal nekaj izprememb za bodočo pravila S. N. P. J. Bil sem mnenja, da čim prej se izrazim, toliko boljše, kajti čas hiti. Obenem sem se nastavljal kot nekaka "tarča", toda kot izgleda, bodo priporočila in protesti bolj redki, ali pa pridejo tik pred konvencijo na plan.

Kakor razvidno, sem dobil zopet prvo nagrado s 37. novimi naročniki na Prosveto. Vsem tistim, kateri so se naročili, kakor tudi onim, kateri so mi v kontestu pomagali do tako povojnega uspeha izrekam tem potom mojo najprirednejšo zahvalo.

V zadnji sredini številki sem čital med vrsticami: "Pridobite novega naročnika za 'Prosveto'". Ne čakajte družega kontesta! Jaz si razlagam te vrstice takole: Imeli smo že tri konteste in Berger je vsakikrat dobil nagrado; sedaj, ko ni več nagrade, ni več novih naročnikov. Je skoraj rečenica; toda tudi brez nagrade se vedno in povsod agitira za večjo armado. Ker se čutim prizadete, v omenjenem pozivu, moram pripomniti, da smo imeli tudi meseca decembra 1917 častno kontest, torej brez nagrade; dobil sem s pomočjo brata predsednika 18 novih naročnikov. Polovili smo torej vse, kar je bilo "dobrega", ako se pa še kateri kje skriva, ga bom dobil tudi brez nagrade, pa magari, če grem na dom po njega (Jaz namreč dosedaj še nisem kolediral po privatnih stanovanjih, razen v dveh slučajih.)

Lokalna organizacija Slovenskega republikanskega združenja v La Salle, Ill., priredi v nedeljo 12. maja popoldne kegiranje v Slovenskem Narodnem Domu. Tisti, ki se bodo v tekmi najbolj izkazali, dobe sledeče nagrade: 1. Ceka za \$3.00. 2. Celoletna naročnina na dnevnik "Prosveta".

\$3.00. 3. Celoletna naročnina na dnevnik "Glas Svobode", \$2.50. 4. Celoletna naročnina na mesečno revijo "Čas", \$2.00. 5. Celoletna naročnina na teden "Proletarce", \$2.00.

Svobodoljubci rojaki, udeležite se kegiranja, da bo uspeh tem večji. P. Berger.

Edenborn, Pa. — Smrtno je ponesrečil pri delu v rovu naš brat J. Semenič, član društva Gorjansko Jezero št. 306, SNPJ. Ubila ga je skala v edenbornem premogovniku.

Pokojnik je bival že mnogo let v Zedinjenih državah. Bil je 35 let star. Med tukajšnjim prebivalstvom vseh narodnosti je bil splošno znan, posebno pa med Slovenci in Hrvati. Bil je vreden in aktiven član prej omenjenega društva.

V stari domovini zapušta tri sestre in dva brata, ki pa morda tudi nista več živa.

Pogreb se je vršil dne 23. aprila ki je bil nekaj veličastnega. Udeležila so se sledeča društva: Gorjansko Jezero, št. 306, SNPJ, ki je priredilo pogreb; št. 55, JSKJ, v Uniontownu; št. 10, SDPZ, v Uniontownu; odsek broj 205, N. H. Z. v Edenbornu. V sprevedu so vihrale tri družbene zastave; godba pa je igrala žalostinke na pokojnikovi zadnji poti. N. v m. p. — Vsem društvom, ki so nam ob tej priliki prisločila na pomoč, lepa hvala. Kadar boste rabili naše pomoči, vam bomo na uslugo.

Priznanje gre tudi rojakoma Striterju in M. Sušteriču, ki sta imela vso stvar spreveda na skrbi in ker sta vse tako v redu izvršila, da ni bilo nobenih vzrokov za pritožbo.

Anton Gašparac, tajnik.

Pullman, Ill. — Večini rojakov v tej okolici je menda že znano, da smo pred kratkim ustanovili društvo in ga pridružili k SNPJ.

Pred dobrimi petimi leti se je tu ustanovilo prvo slovensko društvo, ki se je združilo s SSPZ. Ustanovitelji omenjenega društva so bili obenem člani SNPJ, ki so pa želeli spadati v več društev, oziroma podpornih organizacij.

Slovenska naselbina v tem kraju je postala zadnje čase precej velika, in ker živi tu precej rojakov, ki pripadajo k društvom izven tega okraja, se je pričela agitacija za ustanovitev društva S. N. P. J., ki ni bila brez uspeha, da si ravno ni bil najboljši, ampak dovolj dober, da smo ustanovili društvo.

Sedaj pa, člani novega društva, na agitacijsko delo za pridobivanje novih članov. Polje za tako agitacijo je tu dovolj veliko. Kot že omenjeno, je tukajšnja slovenska naselbina velika, poleg tega pa živi precejšnje število Slovencev v bližnji okolici.

Naše društvo, ki bo poslovalo pod imenom Lincoln št. 351, S. N. P. J., je na svoji zadnji seji sklenilo znižati pristopnino v društvo za polovico sedanje svote, to je vsak kandidat, ki želi pristopiti v naše društvo, bo plačal samo 50c pristopnine.

Rojaki, sedaj se vam nudi ugodna prilika pristopiti v najmočnejšo in največje slovensko podporno organizacijo SNPJ. Marsikdo ni še v nobenem podpornem društvu. Morda želite pristopiti k naši jednoti. Sedaj je tu društvo Lincoln, ki ima svoje seje in uradovanje prav v tej naselbini, tako da vam je prav lahko pristopiti, samo če hočete.

Res je, da bo marsikdo ugovarjal, češ jaz sem že pri nemških ali angleških organizacijah. — To je vse dobro, toda pri tem ne smete pozabiti, da je SNPJ za delavstvo ravno tako dobra organizacija, če ne še boljše, kot druge boljše podporne organizacije drugih narodnosti. Ogrorne svote, ki jih je SNPJ, že izplačala za razne podpore, nam to potrjujejo. Pri tem pa ste pri svoji slovenski organizaciji, kjer lahko občujete v svojem materinem jeziku, kjer se počutite domačega med domačimi ljudmi. Ne smete pozabiti, da se ne bodo podporne organizacije drugih narodnosti nikdar potegvale za čast in ugled ameriških Slovencev. Razno zato je treba, da pristopamo k SNPJ, ki v polni meri vrši tudi tu svojo plemenito nalogo. Ne mislite, da koristite le jednoti, če pristopite vanjo, nege v prvi vrsti sebi, kajti podporo, ki jo daje naša jednota, dobite le v malokateri organizaciji.

Redne seje našega društva se vrše vsako drugo soboto v mesecu na 115 Cott. Grove Ave. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na društvenega tajnika Jos. Knaus, 11355 Langley Ave., Pullman, Ill.

Milwaukee, Wis. — Poročila, ki prihajajo semintja iz slovenskih in ostalih jugoslovanskih pokrajin, nam dokazujejo kruto politično borbo našega naroda za svobodo. Kaj vse se godi v mejah črnolote monarhije, je težko povedati natančno, ker so meje vedno strogo zastražene in ker puste čez meje le take časopise, ki vsebujejo le tlače ali morda poročila o notranji kritični situaciji Avstro-Ogrske. Vseeno kaos je tak, da ga je nemogoče skriti in v današnjih časih pridejo poročila iz najkritickejših kotov sveta. V Avstriji se bore podjarmljene narodnosti za svoje življenske in kulturne pravice. Tudi slovenski narod se nahaja v tem boju. Poročila pravijo, da je v Ljubljani proglašeno prekri sod vala ponovnih nemirov. Druga poročila zopet trdijo, da je vlada odgodila državni zbor samo zato, da bo pričela s političnimi preganjanji in persekucijami Jugoslovancev, v prvi vrsti Slovencev. Ako zbora državni zbor, poslanci lahko interperirajo vlado o enem ali drugem nasilju in tako pride stvar v javnost in čez meje v inozemstvo. Če je državni zbor odgojen, nimajo zastopniki naroda nikake prilike povzdigniti svojega glasu v obrambo demokracije in ljudskih koristi. To je tisti avstrijski državni zbor, o katerem je rekel bivši avstrijski ministrski predsednik pred nekaj meseci, da je najbolj demokratičen parlament na svetu!

Borba za svobodo slovenskega naroda ni nobena lahka stvar za Slovence v domovini. Kljub temu se žrtvujejo in bore, četudi vedo, da jim od vseh strani reže v obraz bajoneti žandarjske Avstrije, nje ne ječe in valice.

Tudi ameriški Slovenci, združeni v Slovenskem republikanskem združenju, smo se zavzeli za boj, ki ga vrši naš narod v domovini. Toda človeku se skoraj zdi, da ni opaziti tistega bojevitiga navdušenja in razumevanja za stvar, kot bi bilo potrebno, če hočemo, da bo naša akcija v resnici nudila izdatno pomoč boriteljem demokracije v domovini.

Tu se nam ni treba bati avstrijskih žandarjev, niti njenih valic in ječ; tu bi lahko sijajno manifestirali naše želje in naše zahteve po svobodi našega naroda. Če bi v polni meri vršili svojo dolžnost, bi bil naš glas lahko tako močan, da bi ga slišali po vsem svetu. Če bomo tratili naše moči zato, da organiziramo ameriške Slovence, ne bomo mogli mnogo storiti za program, katerega zastopamo. Dovolj smo pametni, da bi morali razumeti situacijo in bi nas ne bilo treba siliti v organizacijo SRZ, ker bi morali vsled svoje zavesti sami pristopiti vanjo, ne da nas kdo k temu navaža. Na ta način bi lahko vse naše moči porabili za zunanjo propagando.

Se sedaj nas mnogi Amerikanci in naseljenci drugih narodnosti ne poznajo pod drugim imenom kot "Austrians". Čas je, da enkrat izgine to ime in nas spozna pod pravi imenom, kajti na svetu ne eksistira nobena narodnost, ki bi se lahko nazivala avstrijska. Avstrijskega jezika ni, če ne govori, ker ga ni. Zato pa je naša dolžnost, da pristopamo k Slov. republikanskemu združenju, kajti le z združenimi močmi bomo koračili po poti uspehov.

Pri naši krajevni organizaciji S. R. Z. se je ukrepalo, da bi bilo dobro, če bi nabavili znake S. R. Z. Tudi se je govorilo, da bi bilo umestno, če bise nabavili nabiralniški za prostovoljne prispevke v korist naši organizaciji, katero bi razpostavili po javnih lokalih. Taki sistem je zelo razširjen, bodisi v Ameriki, kakor tudi v stari domovini.

Seja krajevne organizacije za Milwaukee se vrši v nedeljo, dne 12. maja, v dvorani Ilija ob 2. popoldne. Člani in zastopniki društev so vabljeni, da se je polno številno udeležijo. Tudi tisti, ki še niso člani naše organizacije, na se udeležijo seje in nam pomagajo sodelovati v našem gibanju. Imejmo pred očmi dejstvo, da je boja za demokracijo, boj za neodvisnost Jugoslovancev, osobito Slovencev, boj nas vseh, ne pa samo tistih, ki so Slovenci.

A. Rant, tajnik milwauške krajevne organizacije S. R. Z.

Washington, D. C. — Železnika uprava je poleg 30.000 tovarnih voz, še naročila 70.000 voz. Naročila je razdelila med 15 tvrdk. Vozovi bodo stali od \$170.000.000 do 210.000.000, podjetniki pa dobe povprečno 5 odst. dobička.

NADLEŽNI SIMPTOMI.

Ljudje, ki trpijo vsled neprebave imajo kaj radi ono hrano, katero bi ne smeli uživati, to je: sladke reči, maščobo itd. Črevesje je pri takih bolnikih ne more takih stvari prebavljati; tudi če uživajo tako hrano bolj v majhni meri, se jih bo lotilo napenjanje in močno bitje srca. Taki simptomi (znaki) kažejo, da je dotična oseba v nenormalnem zdravstvenem stanju, vsled česar se mora boriti z raznimi boleznimi. V vseh takih slučajih je potrebno, da se pride bolezn do korenine. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je zdravilo, ki zanesljivo pomaga v takih slučajih. To vino izčišča želodec in črevesje, pospešuje prebavo in utrjuje ves notranji sistem. Dobiva se v lekarnah. Cena \$1.10. — Ako potrebuje tako izvrstno zdravilo zoper revmatizem, nevralgijo, hrbtobol, izpahke, i. t. d., Trinerjev Liment Vas bo popolnoma zadovoljil (35 in 65c v lekarnah, po pošti 45 in 75c), če pa rabite kakor prijetno tekočino za grgranje boleznega grla, ali kakih drugih oteklin v ustih, vzemite Trinerjev Antiputrin (50c in \$1.00 v lekarnah, po pošti 60c in \$1.10. — Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Kajzer prvi dan v pekl

Novost! 12 krasnih razglednic, ki kažejo, kaj bo hudič naredil s kajzerjem.

Teh 12 razglednic vam pošljemo za 25c v znakah ali pa v srebru. Pet ducatov pa za svoto \$1.00, poština je že všteta.

POCO JEWELRY CO., 48 E. 53rd St., Chicago, Ill.

70.000 ŽELEZNIŠKIH TOVORNIH VOZ NAROČENIH.

Washington, D. C. — Železnika uprava je poleg 30.000 tovarnih voz, še naročila 70.000 voz. Naročila je razdelila med 15 tvrdk. Vozovi bodo stali od \$170.000.000 do 210.000.000, podjetniki pa dobe povprečno 5 odst. dobička.

NADLEŽNI SIMPTOMI.

Ljudje, ki trpijo vsled neprebave imajo kaj radi ono hrano, katero bi ne smeli uživati, to je: sladke reči, maščobo itd. Črevesje je pri takih bolnikih ne more takih stvari prebavljati; tudi če uživajo tako hrano bolj v majhni meri, se jih bo lotilo napenjanje in močno bitje srca. Taki simptomi (znaki) kažejo, da je dotična oseba v nenormalnem zdravstvenem stanju, vsled česar se mora boriti z raznimi boleznimi. V vseh takih slučajih je potrebno, da se pride bolezn do korenine. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je zdravilo, ki zanesljivo pomaga v takih slučajih. To vino izčišča želodec in črevesje, pospešuje prebavo in utrjuje ves notranji sistem. Dobiva se v lekarnah. Cena \$1.10. — Ako potrebuje tako izvrstno zdravilo zoper revmatizem, nevralgijo, hrbtobol, izpahke, i. t. d., Trinerjev Liment Vas bo popolnoma zadovoljil (35 in 65c v lekarnah, po pošti 45 in 75c), če pa rabite kakor prijetno tekočino za grgranje boleznega grla, ali kakih drugih oteklin v ustih, vzemite Trinerjev Antiputrin (50c in \$1.00 v lekarnah, po pošti 60c in \$1.10. — Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

HAZ BI IZVEDEL.

Kje se nahaja Joseph Tomšič, Pred enim mesecem je bil v New Philadelphiji, Ohio in potem je odšel nekam v Colorado. Cenjen rojake prosim, če kdo ve za njegove sedanji naslov, da mi ga naznani, ako bi pa sam čital oglas, naj se mi prijavi. Imam mu poročiti nekaj zelo važnega iz države Michigan, War Department Local Board. Moj naslov je John Korosec, P. O. Box 65, New Philadelphia, Ohio.

HAZNANILO IN ZAHVALA.

Cenjenim prijateljem in znancem širom Amerike naznanjam, da je umrl naš oče John Svete, star 53 let, doma iz Preserja pri Ljubljani.

Bil je pri Lovskem društvu sv. Evstahije, pri društvu Delovec, S. D. P. Z. in pri Hrvatski Zajednici. Svoječasno je bil poznan kot elevlandski slovenski gostilničar, naklonjen našemu delavskemu razredu. Bil je značajan in spoštovan vreden oče in prijatelj vseh Slovencev.

Kot skrben oče osmih otrok si je prislužil pravo očetovsko ljubezen, zakar se mu dalo vsestransko priznanje.

Zahvaljujemo se vsem prijateljem in znancem, ki so nam prišli na pomoč ob bolezn našega očeta, kakor tudi, ko je ležal na mrtvaškem odru.

Hvala za darovane vence, ki so bili očitno priznanje soprijateljske tolažbe.

Našim prijateljem iz Lorain, O., posebno stricu in stari materi, izrekam najtoplejšo zahvalo.

Hvala vsem, ki ste nam bili v tolažbo v naših žalostnih dneh.

Sladko počivaj v tuji zemlji, dragi oče. Spomin na te nam bo vedno blag, ker si nam bil dober in skrben oče.

Zalujoci ostali:

Ivanka Svete, žena.

Anna, Frank, John, Ivana, Joe, Francka, Marje in Alojzij, otroci.

Sin Frank se nahaja na balkanski fronti.

POCO JEWELRY CO., 48 E. 53rd St., Chicago, Ill.

Vabilo na Veselico

z gledališ ko predstavo.

"Žrtev kapitalizma"

in petjem, katero priredi

socialistični klub št. 49. v Collinwoodu, Ohio,

ob priliki proslave 10-letnice klubovega obstanka

dne 12. maja t. l.

Začetek ob 7 uri zvečer. — V Stakičevi dvorani, 381 E. 160. St.

PROGRAM:

1. Igra tamburaški zbor "Karl Marx".
2. Pozdravni govor o pomenu organizacije.
3. "Marzeljeza", igra godba "Karl Marx".
4. Deklamacija "Luč" — deklamira sođr. Josephine Zupanc.
5. Nastop pevskega zbora "Zarja".
6. Deklamacija "Marzeljeza", deklamira sođr. Josephine Zupanc.
7. "Expana valček", prozjava tamburaški zbor "Karl Marx".
8. Igra "Žrtev Kapitalizma", (enodejanka; delavska drama.)
9. Nastop hrvaškega pevskega zbora "Crveni Barjak".
10. Prosta zabava in PLES.

Vstopnina: Sedeži 35c, stojaliča 25c.

Vabi se cenjeno občinstvo, da poseti to zabavo, kjer bo imelo prilika videti dramo iz delavskega življenja, ki mora zdramiti slehernega delavca.

ODBOR.

\$14.25 Ta krasni posodaj 'Vocola' sestav.

Stroj, ki odda krasni Vocola glas in sebe, 200 posebnih igel, baržunasto ščetko, šest dvostranskih izbranih plošč in krasni cenil za plošče in najnovejših pesmi, vse poštine prosto pošljemo po ekspresu PO TOVARNISKI CENI \$14.25 IN JAMČIMO ZA 5 LET. "Vocola" je prve vrste stroj v vseh ozirih. Govoreči in godbeni stroj, ki ga bodele veselil. Krasno izdelan ima motor, opremljen je s koncertnim oddajalcem. Lepo ponikljan rog. Igra na 10 in 12palčne plošče. Edini fonograf, jamčen za 5 let. Stroj Vocola \$9.75 in šest dvostranskih plošč za \$4.50. Slovenske plošče:

- E 1833 (Klasični duet.
- E 1837 (Koban za Balkan.
- E 3775 (Ljubica moja kaj si strid.
- (Fajna na Stajarova.

Seja krajevne organizacije za Milwaukee se vrši v nedeljo, dne 12. maja, v dvorani Ilija ob 2. popoldne. Člani in zastopniki društev so vabljeni, da se je polno številno udeležijo. Tudi tisti, ki še niso člani naše organizacije, na se udeležijo seje in nam pomagajo sodelovati v našem gibanju. Imejmo pred očmi dejstvo, da je boja za demokracijo, boj za neodvisnost Jugoslovancev, osobito Slovencev, boj nas vseh, ne pa samo tistih, ki so Slovenci.

A. Rant, tajnik milwauške krajevne organizacije S. R. Z.

The S. Hamilton Co., Dept. F. 13 815-817 Liberty Ave. Pittsburg, Pa.

Navedite Mail Order Phonograph in za plošče prodajna v Zedinjenih državah.

Nazuanilain vabila

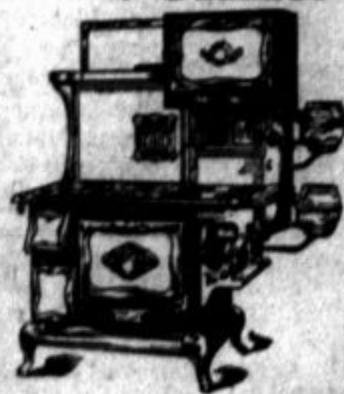
goče, da pridete in si sami
tovo dobite delo.

Pittsburgh, Pa., ki vam bo
goče, da pridete in si sami
tovo dobite delo.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Velika iznajdba

so te nove vrste (peči) štedilniki, v katerih lahko žgete trojne vrste kuriva. Petrolej ali kerozin je veliko cenejši kakor druga kurjawa. In v ti peči lahko žgete petrolej, premog in drva. Pridite in si ogledajte te krasne štedilnike, katere prodajam in jamčim za 25 let. Imam napredaj tudi drugo vaskovrstno pohištvo in železnino. Se priporočam.

Stonich Brothers.

Chisholm, Minn.

Rojaki Pazite!

Ako ste se ponesrečili na železnici, poulični kavi ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik,

slovenski notar in tolmač
soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court House)
vokal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa.
Telefon Court 3459. Svoji k svojemu.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Rephe in stenske ure, pretane in medaljoneke vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapustnice, diamantne pretane in lavalijske, verižice t. t. d.
POPRAVILJAMO: ure in drugo stelnino po niski ceni.

PODRUŽNICA

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za ceno, predno drugo kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Srajce Velika zaloga

moških srajc \$1.00 do \$2.50
Svilene srajce \$3.00 do \$6.00

Predno kaj kupite oglejte si našo trgovino.

OBLEKE

Izdelujemo moške obleke po meri zaloga inozemskega i tujezemskega blaga. Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši
črna, sivi, zeleni, ružjavi in modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik

6205 St. Clair ave
Cleveland, Ohio

VELIKI SLOVENSKO-ANGLŠKI
TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov., angl. slovnice, slov.-angl. razgovora na vsakdanje potrebe, navodilo na angleško pismo, opisovanje angleških pisem in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga še dodatno najvišji slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pridobivanje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi to knjigo ne imel.

Knjiga trde in oklene v platni vezavi (430 strani), velja \$2.00 in je dobila pet

V. J. Kubelka,

630 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

Pri prehladih

vdrgnite vrt in prva, kakor tudi stopala s Dr. Richter-jem

PAIN-EXPELLER

Učinkovito takoj olajšuje in pritožuje. Jedine pravi s varstveno znamko sidra. 25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

POTREBUJEMO

Livarje in pomagale v livarni. — Stalno delo, dobra plača. Tovarna pisalnikov. Pridite osebno ali po pošti na: Buhl Malleable Co., Wight & Adair St., Detroit, Mich.

Piše GREGOR KOROBAC
pl. GAJŽLA.

Kisla sobota je visela nad Chicago in okolico in obetala še bolj kislo nedeljo. Moj, že po navadi jesiharski obraz, je dobival znake in poteze pravega terpentina in 100% hudičevega olja. Še en tak-le dan, sem si mislil, pa se bom skisal kot nezrela kumareca v jesihu. V tem jo primaha mimo okna newboy z butaro časnikov pod pazduho, zvižgaje na vso šobo tisto znano: "Pack up your troubles in your old kit bag. . . ."

Šaj res, sem si mislil, idealna ideja je to. Vzel sem staro hrvatsko torbo, pobasal vanjo vse križe in težave, obesil jo na soro luftšafa, sedel nanj in odfrčal. Prijatelj, ki je kleal za menoj, kam da grem, sem se odrezal po špartansko: "I don't know where I am going, but I am on my way!" Prepustil sem se slepi sreči in dobrih vetrovom. Kamorkoli me ponesejo, bo prav, samo, da bom ven iz te pušobe; kjer mi bo ugačalo, bom pa pristal. Štel nisem niti milij, niti ur; kaj pa pomeni milja v naravi in ura v človeškem življenju, ako je pusta, kisla kot nezrela lesnika in good for nothing! Proti jutru sem se znašel nad malim mestecem, kjer so me pozdravljale prijazne hišice izmed svežega zelenja in evetja. Pa ravno tukaj-le se ustavim, sem si mislil, naravnal krmilo na zero in pristal v sočni travi, med katero je bil posejan eveteč medkrat, kot da je Anti-krist raztrosil blesteče cekine. Topel pomladni dežek je rosil z oblakov, kakor da se poredni krilati igrajo z zlatimi nebesnimi škropilnicami na balkonu svetega Petra. Deževne kapljice so polzele po sylinem listju topolov in sikamor, kapale v nastavljene čaše žarnordečih tulipanov in božale nežna ličeca drobnih vijolic, eveteč jagodje in zaspanih detelje. Naenkrat pa se, kot zagrinjalo v tempelju, pretrgajo oblaki in kot zlat konfeti se vsujejo prebrni solnčni žarki po evetečih jablanah in črešnjah. Izza belih, čipkastih zaves se prikrajuje božajoči zvoki stare, a kljub temu večno lepe in večno nove melodije "my darling", poigrava se s solnčnimi žarki in padajočimi evetjem, po odbežju dalje po duhtečem zraku. "Tak' lepo, tak' hrepeneče drobne strune pele so, tiho pesem deklice. . . .", no, pa saj veste, kako je dejal naš pesnik Kette. Zbor krilatih pevcev se je oglašil po drevju, vsak je trdil svojo in mudilo se jim je tako, da so kar drug drugemu segali v besedo. Biserne deževne kapljice na evetju črešnjah, hrustek in jablan, so se mi zdele kot solze v očeh dražastne devojke, ki se smeje in joka obenem, valed velike, nenadne sreče. — Kmalu na to sem se znašel v krogu prijaznih rojakov, ki so mi stregli s tako pozornostjo, da kmalu niti kraljevski princei ne bodo deležni take. (Saj veste, kraljevski job se bliža svojem zaslužnemu koncu.) Omenim naj le tisto svežo, zajčjim ušesom podobno, prvo pomladno salato, štruklje, potice, rujno vince itd. In vse tako sveže, vabljivo in zapeljivo, kot rosnost majnikovo jutro! Vseh dobrot, s katerimi so me obsipali moji prijatelji, vam ne bom našteval, ker vem, da vas že sedaj lahko nevoščljivost. . . . Saj vas lahko! Ni čuda, da sem na poti proti "domu" žigal tisto: "Si- noči sem na vasi bil, prav dolgo sem se zamudil; naj bo, naj bo, naj bo. . . .". Doma so me potem vsevprek vpraševali, kod sem hodil, kje sem bil in kod sem čevlječke rosil, jaz sem pa modro molčal; če jim povem, potem bi pa vsi tje leteli! Nothing doing! Človek mora biti tudi malo egoističen vrši. Veste, potem so me pe zmerjali in mi dajali imena, ki nimajo nobene stike z Gajžlo; vse so mi rekli, bum and everything! Jaz pa ne maram nič, zvižgam ko ptič. . . .

Ne vem, kdaj se zopet snidem s mojimi dobri prijatelji in ne vem, če jim bom mogel kdaj povrniti njih gostoljubnost. Ohranil pa jih bom v najlepšem spominu in moje sanje bodo pogosto

stoma splavale tja, kjer se bleste ljubke hišice izmed svežega zelenja, kjer izpod rožnih prstkov izvirajo sladke melodije, snukajo izza belih, čipkastih gardin na prosto, malo pobožajo duhteče vijolice, hlačinte in tulipane, jašejo na blestečih solnčnih žarkih, nakar se pomešajo z vriskom prešerne mlade vesne, ki plava v balzamskem zraku — tje, kjer se bleste biseri po snežnobelim in rožnato nadahnjem evetju, kot solze sreče v očeh mlade deve, kjer se črešnje, v polnem deviškem krasu, pogovarjajo s šmarnicami in jazminom, kjer cveteča jablan poljublja vijolice grozde španskega bezga, kjer se belo evetje vsiplje kot sneg v zeleno travo, v grmovju pa grulijo grilce. . . .

Nisem vam še povedal, kako sem rajzal domu, veste z luftšifom je še več trublja, kot z avtomobilom. Mrha je zastrajkal v kritičnem momentu odhoda in preostajalo mi ni nič drugega, kot poslužiti se vlaka. V "time table" sem pa številke čital po kitajskem receptu ali narobe. Na ta način sem zaostal ravno 24 ur za duhom časa. V slovenskih kolonijah Chicago in Cicera je pa nastalo strašansko razburjenje, ker me niso videli 24 ur dalj kot po navadi. Nisem nikdar prej sanjal, da sem tako vpoštevan in "lajkan". Telefoni so brenčali in S. O. S. signale so spuščali v zrak. Sam glavni tajnik S. N. P. J. me je iskal s patroljo prostovoljcev po Cicera. "Gajžla, preljubi Gajžla, kje si?" je odmevalo po ulicah naše prestolnice, toda odgovora ni bilo. Meščani mesta Cicera baže še nikdar niso slišali takih sladkih imen, kot so klicali z njimi mene, zgubljeno pečlarsko dušo. Cuker, med in tržakke liže naj se gredo skriti! Končno sem obupane gajžloiskalec — našel jaz. Seveda je vaa patrolja prasnila v jok, kakor na komando in solze so curele, kot iz počenega čebra — od veselja, kajpak! Sledilo je pripovedovanje, zmerjanja, "špetira", hozane, aleluje in — dela na koše! — That's all. Gajžla.

Vojaški Vsmite "Prosveto"
seboj v vojaški tabor. Pošljite nam naslov s starim vred čim pridete v valbalizžo.

Rojakinjam v Milwaukee in okolico na znanje.

Društvo Venera, št. 192, S. N. P. J. ima zopet popolno pravico poslovanja v državi Wisconsin. V olajšanje agitacije za pridobivanje novih članice je društvo sklenilo, da bo pristopnina v društvo prosta. Ako katera Slovenka želi pristopiti k našemu društvu, ima sedaj lepo priliko, da se zavaruje za slučaj nesreče, bolezni ali smrti. Ne zamudite te ugodne prilike, ki se vam nudi. Prej ali slej boste rabile podporo, kajti nesreča nikdar ne počiva in pride najraje takrat, kadar se je najmanj nadejamo. — Za nadaljnjo pojasnilo se obrnite na tajnico društva Ivana Perke, 311 — 1st Ave.

Zastoni

krasni stenski koledar za leto 1918.

Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več dobavljamo svetovno znane lekarne PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čiščenje krvi in belodent ter neredne stolice.....\$1.00

PARTOCOUGH, soper kašel in prehlajenje.....1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (prašek) soper revmatizem in kostobolj.....2.00

LIHO, soper glavobolj.....1.00

PARTO-GLORY, za jačanje krvi in živčni organizem.....1.00

PARTOLIN, soper izpadanje las.....1.00

PARTO-BISQUIT, soper nadiete in pokvarjene kri.....4.00

Nadalje dobavljamo in vse notranje in zunanje, kakor tudi tajne bolezn.

Kajko "Pot k zdravju" pošljite nam in pošlino pristo.

Pisna naslovajte na:

The Parties Pharmacy
100-2nd Ave. New York, N.Y.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCE TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteke in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno napredaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, pred. Em. Beranek, podpred.

Adof J. Krasa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar in črna dave." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste v zdravju in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak Slovec mora paziti in hraniti, ka le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date na stran, se lahko čeni kot izmenljivi kamen podloga za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Znao do zras poplaš: kamen na kamen palača". Najbolje je početak ali bres početa ni nihdar ničesar. Zato pri priložnosti vlagati vaš denar že danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 5% obresti od njega.

Pošljite denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajamo prvo posojilno mortgage (markeče) in dajemo v sejem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodarstvo potovanja v staro domovino po voja.

KASPAR STATE BANK

1800 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloga in prebitak znaša nad \$4,000,000.

Edina Slovenska Tvrda

Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed.

Delo prve vrste. Cene nizke. Slovensko cenilo pošljite nam.

F. KERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2104-49-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovca. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verižice, priveske, pretane, itd., kakor tudi čenke ure, verižice, zapustnice, kape, lavalijske, uhane broške itd., da se vedno popred kakor drugo kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj počešeni in s najnižjimi cenami.

V zalogi imam tudi pretane, priveske, broške, igle itd. različnih. Jednot in Zvez. Vsek kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,
Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 605) CHICAGO, ILLINOIS.

Delo za premoganje. Koka vleči. Navadne delavce

Premogarji zaslužijo dnevno — 5 do 8 dolarjev. Vleči koka se zaslužijo dnevno — 4 dolarje. Navadni delavci zaslužijo dnevno \$2.25 do \$3.50. — 8 urno delo. — Upravičajte se v sledečih krajih: Latrobe, Mt. Pleasant, Connellsville, Uniontown, Pa. — Vsi ti prostori so blizu Masontown in Fairchance, Pa.

H. C. FRICK COKE CO., SCOTSDALE, PA.

PODPIRAJTE SVOJE ROJAKE!

Izdelujem vaa dela spadajoča v čevljarsko in sedlarsko obrt. Delo jamčim. Nizke cene. Točna postrežba.

Frank Martinjak, Ely, Minn.

NAKLADALON

s družinami in samce potrebujemo.

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAW, KY.

Bližnje mesto je Hazard, Ky. Ferry Co. "Drift" rov. Premog je čist in 4 pale. Ni škrievine. Delo s strojem. Stalno delo. Boljši delavci zaslužijo od \$80.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprite svetilke za rabijo. Prodajajo dobre hile s električno razsvetljavo in vodo se dabo v najem za \$1.50 od sobe in cerkve. Pridite osebno ali po pošti na: The Reliance Coal & Coke Co., Glomaw, Ky.

Vzemite Louisville Nashville R. R. iz Winchester, Ky. ali pa iz McRobert, Ky.